

Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelun tukeminen koulutuksen aikana

Integratiivinen kirjallisuuskatsaus

Annina Joutsen
PRO GRADU -TUTKIELMA
Hoitotiede
Turun Yliopisto
Hoitotieteen laitos
Maaliskuu 2025

*Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu
Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.*

Pro gradu -tutkielma

Oppiaine: Hoitotiede

Tekijä: Annina Joutsen

Otsikko: Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelun tukeminen koulutuksen aikana. Integriatiivinen kirjallisuuskatsaus

Ohjaaja: TtT Mari Kangasniemi

Sivumäärä: 50 sivua, 8 liitesivua

Päivämäärä: 25.03.2025

Sosiaali- ja terveysala kärsii jatkuvasti pahenevasta työvoimapulasta. Mahdollisuus urakehitykseen voi lisätä hoitoalan vetovoimaisuutta ja WHO onkin nimennyt henkilökunnan jatkuvan ammatillisen tukemisen yhdeksi keinoksi terveysalan työvoimapulan ratkaisussa. Hoitoalan opiskelijat pitävät urasuunnittelua erittäin tärkeänä, mutta kokevat, että heillä ei ole tietoa urasuunnittelusta.

Oppilaitoksilla on merkittävä rooli opiskelijoiden urasuunnittelun tukemisessa. Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelun tukeminen koulutuksen aikana voi olla yksi tapa vaikuttaa tulevien ammattilaisten urasuunnitteluosaamiseen.

Tämän integriatiivisen kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena oli kuvata, miten koulutuksen aikana voidaan tukea hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelua. Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää tulevaisuudessa tutkimuksen tai koulutuksen suunnittelussa.

Tutkimusaineisto kerättiin PubMed, CINAHL, ERIC, PsycINFO ja Scopus -tietokannoista lokakuussa 2024. Kirjallisuushaulla tunnistettiin 3120 artikkelia, joista katsaukseen valittiin ennakkoon määriteltyjen mukaanotto- ja poissulkukriteerien avulla 16 artikkelia. Tulokset rajattiin vuoden 2000 jälkeen julkaistuihin suomen- ja englanninkielisiin vertaisarvioituihin alkuperäistutkimuksiin.

Katsauksen alkuperäisartikkeleiden laadunarviointi toteutettiin kahden tutkijan toimesta tutkimusten arviointikriteeristöjen mukaan. Tulosten analyysi toteutettiin käyttäen induktiivista sisällönanalyysia. Katsauksessa muodostettiin neljä luokkaa tutkittujen koulutuksen keinojen mukaan (1) Kliiniset harjoittelut, (2) Urasuunnittelukoulutukset, (3) Mentoroinnit ja (4) Johtamisen kurssit.

Kaikkien tutkittujen koulutusinterventioiden todettiin vaikuttavan positiivisesti opiskelijoiden urasuunnitteluun. Kliiniset harjoittelut kohdistuivat monipuolisesti hoitotyön kentälle lisäten opiskelijoiden ymmärrystä hoitotyön ympäristöistä ja niistä vaadituista ominaisuuksista. Urasuunnittelukoulutukset sisälsivät itsensä tuntemiseen, uraosaamiseen ja hoitotyön ymmärtämiseen liittyviä teemoja. Mentoroinnissa opiskelijat saivat tietoa hoitotyön ammattilaisilta. Johtamisen kurseilla käytiin läpi työnhakutaitoihin, urasuunnitteluosaamiseen ja itsensä tuntemiseen liittyviä sisältöjä sekä johtamisen osaamista vahvistavia sisältöjä.

Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelua voidaan tukea koulutuksen aikana. Valittu koulutuksen keino vaikuttaa siihen millaista urasuunnitteluosaamista opiskelijat saavat. Katsauksesta saatua tietoa voidaan hyödyntää hoitotyön koulutuksen suunnittelussa ja sen avulla voidaan kehittää hoitotyön kentällä kliinisiä harjoitteluita niin, että opiskelijoiden ymmärrys omista ominaisuuksistaan, hoitoalasta sekä työnhakuun ja urasuunnitteluun liittyvistä tekijöistä kasvaa. Tulevaisuudessa olisi tärkeää tutkia tekijöitä, jotka vaikuttavat koulutuksen aikana hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluun sekä selvittää, miten hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelua tuetaan oppilaitoksissa Suomessa.

Avainsanat: hoitoalan opiskelija, hoitoalan koulutus, integriatiivinen kirjallisuuskatsaus, urasuunnittelu

Master's Thesis

Subject: Nursing science

Author: Annina Joutsen

Title: Educational methods to support nursing students: an integrative review

Supervisor: PhD Mari Kangasniemi

Number of pages: 50 pages, 8 appendix pages

Date: March 2025

The social and health care sector suffers from a constantly worsening shortage of employees. The opportunity for career development can increase the attractiveness of the nursing sector. The WHO has named the continuous professional support of staff as one way to solve the labor shortage in the health sector. The most of nursing students consider career planning very important, but more than half feel that they have no knowledge about career planning. Educational institutions play a significant role in supporting students' career planning. Supporting the career planning of nursing students through educational methods can be one way to influence the career planning skills of future nursing professionals.

The purpose of this integrative literature review was to describe how educational methods can be used to support nursing students' career planning. The goal of the study was to produce information that can be used in future to plan research or education.

The articles for this study were collected from the PubMed, CINAHL, ERIC, PsycINFO and Scopus databases in October 2024. The literature search identified 3120 articles, of which 16 articles were selected for the review using predefined inclusion and exclusion criteria. The results were limited to original, peer-reviewed studies published in Finnish and English after year 2000. The quality assessment of the original articles was carried out by two researchers according to the critical appraisal tools. The analysis of the results was conducted using inductive content analysis. Four categories were formed according to the studied educational methods (1) Clinical placements, (2) Career planning education, (3) Mentoring and (4) Management and leadership courses.

All educational interventions studied were found to have a positive effect on students' career planning. Clinical placements took place in a variety of fields of nursing. The career planning education included themes related to self-knowledge, career skills and understanding nursing work. In mentoring, the students received information from nursing professionals. Management and leadership courses included contents related to job search skills, career planning skills, self-knowledge and management skills.

Educational methods can be used to support nursing students' career planning. The chosen method of education affects the kind of career planning skills students get. The information obtained from this review can be used in planning nursing education and it can be used to develop clinical placements in the nursing field so that students' understanding of their own characteristics, the nursing field, and factors related to job search and career planning increases. In the future, it would be important to study what are the factors in educational methods that influence the career planning of nursing students and to find out how nursing students career planning is supported in educational institutions in Finland.

Keywords: nursing student, nursing education, integrative literature review, career planning

Sisällysluettelo

1	Johdanto	6
2	Tutkimuksen tausta ja keskeiset käsitteet	8
2.1	Urasuunnitteluun liittyvät keskeiset käsitteet	8
2.2	Urateoriat	9
2.2.1	Urateorioiden synty	10
2.2.2	Modernit urateoriat	11
2.3	Urasuunnittelu hoitoalalla	12
2.4	Urasuunnittelun merkitys	13
2.5	Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluun kohdistuva tutkimus	14
2.6	Opiskelijoiden urasuunnittelun tukeminen	15
3	Tutkimuksen tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	17
4	Tutkimusmenetelmät	18
4.1	Hakustrategia	18
4.2	Mukaanotto- ja poissulkukriteerit	19
4.3	Kirjallisuuden hakuprosessi	20
4.4	Laadun arviointi	21
4.5	Aineiston analyysi	21
5	Tutkimustulokset	24
5.1	Koulutuksen keinot opiskelijoiden urasuunnittelun tukemisessä	25
5.2	Kliiniset harjoittelut	26
5.3	Urasuunnittelukoulutus	28
5.3.1	Urasuunnittelukoulutuksen sisällöt	29
5.3.2	Urasuunnittelukoulutusten tulokset	32
5.4	Mentorointi	34
5.5	Johtamisen kurssit	35
6	Pohdinta	37
6.1	Tutkimustulosten tarkastelu	37
6.2	Tutkimuksen luotettavuus	39

6.3	Tutkimuksen eettisyys	40
6.4	Johtopäätökset	41
6.5	Jatkotutkimusehdotukset	41
	Lähteet	43
	Liitteet	51
	Liite 1. Kirjallisuuskatsauksen hakulausekkeet	51
	Liite 2. Katsaukseen valitut tutkimukset	53
	Liite 3 Kirjallisuuskatsaukseen valittujen tutkimusten laadun arviointi	57

1 Johdanto

Sosiaali- ja terveysala kärsii jatkuvasti pahenevasta työvoimapulasta. Suomessa tarvitaan sosiaali- ja terveysalalle arviolta 200 000 uutta työntekijää vuoteen 2035 mennessä. Työntekijöiden tarvetta lisää erilaiset yhteiskunnalliset muutokset, kuten väestön ikääntyminen, koronapandemian jälkeinen hoitovelka ja laissa asetetut hoitajamitoitukset. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2021.) Hoitoalan vetovoimaa lisääviksi tekijöiksi on tunnistettu muun muassa parempi palkkaus ja mahdollisuus kehittää ammattitaitoa. Puolet sairaanhoitajista kokee, että mahdollisuus urakehitykseen lisääisi hoitoalan vetovoimaisuutta. (Coco 2019.)

Vuonna 2024 Suomessa pidettiin Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) sekä WHO:n Euroopan aluetoimiston järjestämä seminaari, jossa etsittiin ratkaisuja sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden hyvinvoinnin ja työssäjaksamisen tueksi (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024a). Yhtenä keinona työvoimapulaan pidetään työpaikan pito- ja vetovoimaa lisääviä tekijöitä, kuten ammatillisen kehittymisen mahdollistamista. Maailman terveysjärjestö WHO julkaisi vuonna 2023 Bukarestin julistuksen, jossa hoitohenkilökunnan jatkuvan ammatillisen kehittymisen tukeminen on mainittu keinoksi terveysalan työvoimapulaan. (WHO 2023.) Sosiaali- ja terveysministeriössä on käynnissä Hyvän työn ohjelma, jolla pyritään turvaamaan sosiaali-, terveys- ja pelastusalan henkilökunnan riittävyttä, sillä näillä aloilla oleva henkilöstövaje uhkaa hyvinvointiyhteiskunnan palveluiden saatavuutta. Ohjelmassa listataan muun muassa pito- ja vetovoimaa tukevia tekijöitä, joihin kuuluu urapolkumallien luominen sekä ammatillisen kehittymisen ja yrittäjyyden mahdollistaminen. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024b.)

Sairaanhoitajan työnkuva on laaja, työtehtäviä on monissa eri toimipaikoissa ja erikoisalojen parissa. Sairaanhoitajana voi hakeutua myös kansainvälisiin työtehtäviin. Jatkokoulutuksen avulla sairaanhoitajat voivat toimia esimerkiksi opettajina, tutkijoina ja johtajina. (Suomen Sairaanhoitajat ry. 2023.) Sairaanhoitajan ammatti nähdäänkin nykyään yhä enemmän työn sijaan urana, jolloin sairaanhoitajat myös tarvitsevat tukea ammatilliseen kehittymiseensä (Donner & Wheeler 2001). Urasuunnittelulla on todettu olevan positiivinen vaikutus yksilön uratyytyväisyyteen (Aburumman ym. 2023; Xin ym. 2023), se auttaa työntekijöitä kohtaamaan uralla vastaantulevia haasteita sekä kehittämään omia taitoja ja tietojaan. Urasuunnittelun avulla voidaan myös parantaa työntekijöiden itsetuntoa ja motivaatiota. (Joshi & Kanthe 2022.) Tällä hetkellä noin 90 prosenttia hoitajista raportoi, ettei heidän

työpaikallaan ole kunnan etenemismahdollisuuksia ja yli 80 prosenttia on sitä mieltä, että heillä ei ole mahdollisuuksia urakehitykseen. (Aburumman ym. 2020.)

Urasuunnittelun tulisi alkaa jo opiskeluaikoina (Donner & Wheeler 2001). Kuitenkin yli puolet hoitoalan opiskelijoista kokee, että heillä ei ole tietoa urasuunnittelusta ja vain alle puolet opiskelijoista osaa tehdä ansioluettelon (El-Bahnasawy ym. 2021; Erkin & Ozsoy 2011). Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluun kohdistuva tutkimus on vähäistä ja tutkimuksen painopiste on työvoiman riittävyyden varmistamisessa. Tutkimus painottuu selvittämään esimerkiksi, mitkä seikat saavat nuoria innostumaan hoitotyön opiskelusta tai suuntautumaan tietyille, vähemmän suosituille, hoitotyön osa-alueille (Lommi ym. 2024; Wang ym. 2024). Vähemmän tutkimusta on tehty siitä, miten hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluosaamista voidaan tukea.

Tämän Pro Gradu -tutkielman tarkoituksena on kuvata, miten koulutuksen keinoilla voidaan tukea hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelua koulutuksen aikana. Tässä tutkielmassa hoitoalan opiskelijalla viitataan lähihoitaja-, sairaanhoitaja-, ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kättilöopiskelijoihin.

2 Tutkimuksen tausta ja keskeiset käsitteet

Resurssien kiristyminen aiheuttaa kasvaneita työkuormia ja henkilökuntapulaa, jotka vaikuttavat potilasturvallisuuteen. Työympäristön parantamisen on todettu olevan kustannustehokas keino parantaa potilastyytyväisyyttä ja vähentää hoitajien loppuun palamista. (Aburumman ym. 2020.) Hoitajien näkemysten parantaminen ammatillisista mahdollisuuksista ja kasvusta on yksi tärkeimmistä tekijöistä, joilla voidaan parantaa hoitajien työttyytyväisyyttä ja työssä pysymistä (Aburumman ym. 2020) ja organisaation osallistuminen urasuunnitteluun voi lisätä työntekijöiden uskollisuutta organisaatioon sekä työhön sitoutumista (Aburumman ym. 2023).

2.1 Urasuunnitteluun liittyvät keskeiset käsitteet

Kielitoimiston sanakirja (2022) määrittelee termin ura ihmisen toimintana tai etenemisenä jossakin ammatissa tai jollakin alalla ja urasuunnittelun uralla kehittymisen suunnitteluna. Greenhaus ym. (2010, 10) mukaan ura on sarja työhön liittyviä kokemuksia yksilön elämän ajalta. Ura kattaa sekä objektiiviset seikat, kuten työtehtävät, että subjektiiviset puolet, kuten yksilön työhön liittävät toiveet ja arvot. Se myös käsittää kaikki yksilön työhön liittyvät toimet, eikä kata esimerkiksi pelkästään samassa ammatissa toimimista tai yrityshierarkiassa ylöspäin etenemistä. Uran avulla yksilö voi kehittää itseään ja oppia uusia asioita itsestään (Bi ym. 2023). Uran etenemistä voi olla vaikea ennustaa, eikä kaikkia työuran aikana eteen tulevia muutoksia ja käännteitä voi ennakoida (Greenhaus ym. 2010, 10). Joshi ja Kanthe (2022) erottaa urasuunnittelusta käsitteen urakehitys, jolloin urasuunnittelulla viitataan urapolun ja tavoitteiden asettamiseen ja urakehityksellä konkreettisiin toimiin, jolla tavoitteita lähdetään saavuttamaan.

Urasuunnitteluun sisältyy uratavoitteiden asettaminen ja suunnitelmien sekä strategioiden tekeminen uralle (Greenhaus ym. 2010, 2; Zhang ym. 2012). Hyvään urasuunnitteluun liittyy omien ominaisuuksien sekä ympäröivän maailman tunteminen ja hyvät päätöksentekotaidot. Päätöksentekotaitoja on mahdollista kehittää tarvittaessa (Greenhaus ym. 2010, 2, 8) ja urasuunnittelun tulisikin muodostua harjoittelun myötä yhdeksi taidoksi osana sairaanhoitajan osaamista (Donner & Wheeler 2001).

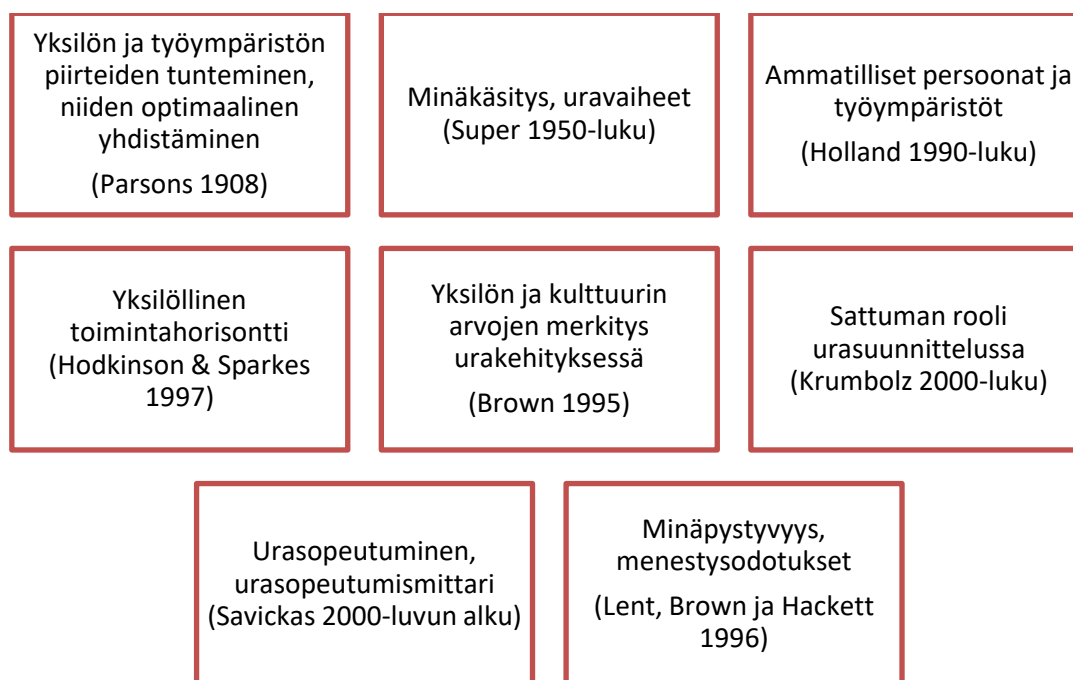
Uran etsimisen tulisi olla tavoitteellista ja mielellään ammattilaisten ohjaamaa (Zhang ym. 2012). Uraohjauksella tarkoitetaan erilaisia palveluita, joilla pyritään auttamaan ihmisiä tekemään koulutukseen ja ammattiin liittyviä päätöksiä sekä suunnittelemaan uraansa.

Uraohjaus auttaa ihmisiä ymmärtämään työelämään ja koulutusjärjestelmään liittyviä systeemejä sekä miettimään niitä suhteessa omiin ominaisuuksiinsa. Uraohjaus perustuu moniin eri tieteenaloihin. Historiallisesti psykologia on vaikuttanut voimakkaasti uraohjauksen rakentumiseen. Myös kasvatustieteet, sosiologia ja työtaloustiede vaikuttavat uraohjauksen taustalla. Uraohjausta voidaan tarjota yksilöohjauksena, mutta myös ryhmäohjauksena, oppitunteina, verkko-ohjauksena ja kirjallisena materiaalina. Uraohjausta voi tarjota eri oppilaitokset, työpaikat, julkiset työelämäpalvelut ja kolmas sektori. (OECD 2004, 19.) Tässä tutkimuksessa uraohjaukseen liittyviin sisältöihin viitataan käsitteellä urasuunnittelun tukeminen.

2.2 Urateoriat

Urasuunnittelun tieteellinen pohja perustuu urateorioihin. Urakäyttäytymisen selittämiseen on kehitetty useita eri urateorioita (Bocanegra ym. 2016) viimeisen sadan vuoden aikana. Urasuunnitteluun liittyvät teoriat ovat lähteneet yksilön, työpaikkojen ja työympäristöjen ominaisuuksien kartoittamisesta sekä uran eri vaiheiden tutkimisesta laajentuen vuosisadan aikana huomioimaan myös yksilön kasvu ympäristön ja ympäröivän kulttuurin sekä työelämän muutosten vaikutuksen urakehitykseen. Urateorioiden keskeisiä piirteitä on tiivistetty kuvioon (kuvio 1).

Urateorioita on muodostettu monien eri tieteenalojen lähtökohdista. Psykologian näkökulmasta uraa tarkastellaan esimerkiksi yksilön ominaisuuksien ja niihin sopivan työpaikan yhdistämisenä sekä uraa osana yksilön elämäntulkua ja sen suuria tapahtumia (Arthur ym. 1989). Sosiologiassa painotetaan ympäristön, kasvuolosuhteiden sekä sosiaalisten suhteiden vaikutusta urakehitykseen (Penttinen 2020) ja kauppatieteissä muun muassa lähiajan työllisyysmahdollisuuksia ja työvoiman jakautumista (Arthur ym. 1989).

Kuvio 1. Urateorioiden keskeisiä piirteitä

2.2.1 Urateorioiden synty

Uraohjaus käynnistyi 1900-luvun alussa, jolloin teollistumisen myötä syntyi uudenlaiset työmarkkinat, ihmiset muuttivat kaupunkeihin ja tarvitsivat ohjausta oman uransa suunnitteluun. Tällöin Frank Parsons perusti uraohjausta tarjoavan toimiston ja kirjoitti kirjan uran valitsemisesta. (Penttinen 2020.) Parsons (1908) korostaa kirjassaan sekä yksilön fyysisten ominaisuuksien, kuten muistin, kuulon ja fyysisen kunnon, että luonteenpiirteiden ja kiinnostuksenkohteiden kartoittamista sopivaa urapolkua suunnitellessa. Hän myös listaa eri ammatteja ja niiden vaatimia ominaisuuksia. Parsonsin mukaan hyvän uravalinnan tekeminen vaatii itsensä tuntemista, työympäristöjen tuntemista sekä keinoja, joilla nämä saadaan yhdistettyä optimaalisesti.

Super toi 1950-luvulla termin minäkäsitys osaksi ammatillista sopeutumista ja käsittelee uraa kasvatopsykologian näkökulmasta. Hän toteaa, että urakehitys on prosessi, johon elämäntapahtumat vaikuttavat. Hänen mukaansa ihminen toimii elämänsä aikana erilaisissa rooleissa, kuten oppilaana, työntekijänä, vanhempana ja eläkeläisenä. Ihmisen elämän hän jakaa erilaisiin uravaiheisiin, joihin kuuluu omat kehitystehtävänsä. Esimerkiksi etsintävaiheessa nuori tutustuu sekä karsii pois eri uravaihtoehtoja ja lopulta päätyy ratkaisuun uran suhteen. (Athanasou & Perera 2019, 56, 57.)

2.2.2 Modernit urateoriat

1900-luvun lopulle ja 2000-luvulle tullessa urateoriat korostivat yhä enemmän yksilöllisiä ominaisuuksia, elämäntilanteita ja elinympäristön vaikutusta uravalintoihin. Holland kehitti 1990-luvun lopulla paljon käytetyn teorian ammatillisista persoonista ja työympäristöistä. Teoriassa ihmiset jaetaan kuuteen eri persoonallisuustyyppiin. Holland uskoi, että yksilön uravalinta kuvastaa hänen persoonaansa. Hänen mukaansa yksilö on sitä tyytyväisempi työhönsä, mitä paremmin valittu ammatti sopii yhteen hänen persoonallisuudenpiirteidensä kanssa. (Ohler & Levinson 2012.)

Hodkinsonin & Sparkesin (1997) uravalintateoria korostaa perheen, sosiaalisten verkostojen ja kulttuuristen tekijöiden vaikutusta uravalintaan. Sen mukaan eri yksilöillä on erilainen pääoma uravalintojen suhteen. Päätöksenteko urasta ei ole systemaattista, vaan se tehdään osittaisen tiedon varassa ja vahvasti kontekstisidonnaisesti. Mallin mukaan yksilö tekee uravalinnan *yksilöllisen toimintahorisontin* sisällä. Päätökset työpaikasta tehdään hyvin käytännönläheisesti, omiin kokemuksiin tai läheisen neuvoihin nojaten ja ne sijoittuvat elämänpolun käännekohtiin.

Brownin 1990-luvulla kehittämä arvoperustainen urateoria korostaa yksilön ja kulttuurin arvojen roolia ammatinvalinnassa ja urakehityksessä. Arvot kehittyvät lapsuuden ja nuoruuden aikana, mutta sen jälkeen ne pysyvät suunnilleen muuttumattomina loppuelämän ajan. 2000-luvun alussa kehitetty Krumbolzin suunnitellun sattuman teoria korostaa suunnitelmallisuuden sijaan sattuman roolia työuran suunnittelussa. Teoria korostaa elämän arvaamattomuutta ja perustuu väittämille, että jokainen yksilö syntyy yksilölliseen tilanteeseen, omaa muista erottuvia ominaisuuksia tai mieltymyksiä ja kokee elämässään arvaamattomia tilanteita, joista voi olla hyötyä heidän urakehitykselleen. (Athanasou & Perera 2019, 50, 61.)

Savickasin konstruktivistisen urarakentamisteorian mukaan ihmisen kehitystä vie eteenpäin jatkuva sopeutuminen sosiaaliseen ympäristöön, jossa jokainen rakentaa uransa yksilöllisesti omista näkökulmistaan katsoen, vaikka urakehitys sisältää kaikille samantyyppisiä prosesseja. Teorian keskiössä on urasopeutumisen käsite, jolla tarkoitetaan ihmisen kykyä päästä yli ennustettavista tai arvaamattomista muutoksista uralla ja sopeutua uusiin tilanteisiin. (Turan & Çelik 2023.) Teoriaan pohjautuen on muodostettu urasopeutumista mittaava mittari, Career Adapt-Abilities Scale. (Savickas & Porfeli 2012.)

Sosiaali-kognitiivisessa urateoriassa keskitytään kognitiivisiin tekijöihin uravalintojen suhteen (Bocanegra ym. 2016) ja sen ajatuksena on, että oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristön kanssa (Byram ym. 2022). Uraan liittyvät tavoitteet, valinnat ja kiinnostuksenkohteet pohjautuvat minäpystyvyyteen liittyviin uskomuksiin ja oletuksiin lopputuloksesta. Yksilöt, jotka uskovat kykyihinsä toimia tietyllä uralla ja sen tuottavan henkilökohtaisesti haluttuja lopputuloksia, todennäköisemmin kiinnostuvat tästä urasta tai toimista uran sisällä. (King ym. 2014.)

2.3 Urasuunnittelu hoitoalalla

Työelämässä tapahtuu jatkuvasti muutoksia. Nykyään työuraa tehdään harvemmin vain yhden organisaation alaisena, yritykset ovat yhä kansainvälisempiä, teknologia kehittyy, etätyöt lisääntyvät ja työn ja elämän yhdistämisen haasteet sekä suurten ikäluokkien eläköityminen vaikuttavat työelämään. (Greenhaus ym. 2010, 2, 8.) Myös sairaanhoitajien työnkuva on muuttunut. Sairaanhoitajat voivat työskennellä yksityisyrittäjinä tai erilaisissa organisaatioissa, yksin tai tiimeissä, kliinisessä työssä tai esimiestehtävissä, opettajina tai poliitikkoina. Sairaanhoitajan ammatti nähdään nykyään työn sijaan urana, jolloin sairaanhoitajat myös tarvitsevat tukea ammatilliseen kehittymiseensä. (Donner & Wheeler 2001.)

Sairaanhoitajan tulee urasuunnittelussaan huomioida ympäröivän maailman tilanne, kuten paikallinen terveydenhuoltojärjestelmä, työympäristöt ja tulevaisuuden trendit. Näiden hahmottamisessa auttaa havainnointi ja asioiden selvittäminen keskustelemalla, lukemalla ja opiskelemalla. Lisäksi tulisi ottaa huomioon oma osaaminen, kokemukset (Donner & Wheeler 2001), heikkoudet ja vahvuudet (Aburumman ym. 2023). Näiden ja ympäröivästä maailmasta muodostetun kuvan avulla sairaanhoitaja voi luoda realistisen vision haluamastaan urasta. Vision muodostamisen jälkeen tehdään suunnitelma uran saavuttamiseksi ja oman osaamisen esilletuomiseksi. (Donner & Wheeler 2001.)

Donner ja Wheeler (2001) yhdistää urasuunnitteluun liittyvät osaamisvaatimukset sairaanhoitajan kliiniseen osaamiseen. Kuten potilaallekin tehdään hoitosuunnitelma vasta taustojen sekä nykytilanteen selvittämisen jälkeen niin tulee sairaanhoitajankin tehdä urasuunnitelmansa kanssa. Lisäksi suunnitelmaa pitää muuttaa joustavasti tilanteiden muuttuessa, kuten potilaan hoitosuunnitelmaa muutetaan potilaan tilanteen muuttuessa.

2.4 Urasuunnittelun merkitys

Urasuunnittelulla on todettu olevan positiivinen vaikutus yksilön uratyytyväisyyteen (Aburumman ym. 2023; Xin ym. 2023). Se auttaa työntekijöitä kohtaamaan uralla vastaantulevia haasteita sekä kehittämään omia taitoja ja tietojään. Urasuunnittelun avulla voidaan myös parantaa työntekijöiden itsetuntoa ja motivaatiota. Organisaation kannalta urasuunnittelu kannustaa työntekijöitä työskentelemään organisaation tavoitteiden mukaisesti. (Joshi & Kanthe 2022.)

Organisaation sisällä työntekijän ja organisaation välinen yhteinen urasuunnittelu auttaa uramenestyksen saavuttamisessa. Menestyvän uran saavuttamiseksi työntekijän tulee itse osallistua aktiivisesti urasuunnitteluunsa ja päätösten tekemiseen. (Aburumman ym. 2023.) Työntekijän tehtävänä on määrittellä omat tavoitteensa sekä kykynsä ja suunnitella niiden arvioinnin pohjalta tarvittava kehitys. Organisaation tulee määrittellä omat tarpeensa ja tarjoamansa mahdollisuudet sekä tuoda työntekijän ulottuville tarvittava tieto ja koulutus urakehityksen tueksi. (Antoniou 2010.) Yhteiseen urasuunnitteluun panostavissa yrityksissä työskentelevät yksilöt menestyvät urallaan paremmin kuin työntekijät, joiden yrityksissä ei panosteta yhteiseen urasuunnitteluun (Aburumman ym. 2023).

Uraohjauksella ja -suunnittelulla voidaan nähdä vaikutuksia myös yhteiskunnan tasolla. Se voi vähentää opintojen keskeyttävien määrää, ehkäistä syrjäytymistä ja tehostaa koulutus- ja työmarkkinoiden toimintaa. Uraohjauksella on *välittömiä* vaikutuksia esimerkiksi yksilön asenteeseen, *lyhyen aikavälin* vaikutuksia esimerkiksi työnhaun tehostumiseen sekä *pitkän aikavälin* vaikutuksia, joihin kuuluu muun muassa menestys uralla ja yksilön tyytyväisyys. (OECD 2004, 33.)

Yhteiskunnan näkökulmasta uraohjauksella voidaan vaikuttaa työttömyyslukuihin, työntekijöiden kysynnän ja työpaikkojen tarjonnan kohtaamiseen sekä koulutus- ja työmahdollisuuksien tasavertaiseen jakautumiseen. Uraohjauksen avulla voidaan auttaa esimerkiksi opintojen keskeyttämistä harkitsevaa opiskelijaa löytämään mielekäs opintolinja. (OECD 2004, 18.)

2.5 Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluun kohdistuva tutkimus

Oppilaitoksilla on tärkeä rooli opiskelijoiden urasuunnittelun tukemisessa (Donner & Wheeler 2001). Hoitotyön opiskelijoista noin 80 prosenttia pitää urasuunnittelua erittäin tärkeänä (L. Zhang ym. 2021) ja valtaosa opiskelijoista haluaisi myös hakeutua jatko-opintoihin. Kuitenkin yli puolet opiskelijoista kokee, että heillä ei ole tietoa urasuunnittelusta ja vain alle puolet opiskelijoista osaa tehdä ansioluettelon. (El-Bahnasawy ym. 2021, Erkin & Ozsoy 2011.)

Marsland kartoitti jo vuonna 1996 sairaanhoitajien kokemuksia opintojen aikaisesta uraohjauksesta. Vastaajista suurin osa ei ollut saanut ohjausta siitä, miten kehittää uraa, millaisia uravaihtoehtoja sairaanhoitajalle on tarjolla tai mitkä erikoisalot sopisivat omiin vahvuuksiin. Tällaista ohjausta olisi kuitenkin kaivattu ja tutkimuksessa todetaankin, että uraohjausta tulisi järjestää sairaanhoidon opiskelijoille. (Marsland 1996.) Esimerkiksi urasuunnittelutapahtumaan osallistumisella on positiivinen vaikutus opiskelijoiden urasuunnitteluun (Yilmaz ym. 2016).

Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluun kohdistuvan tutkimuksen painopiste on työvoiman riittävyyden varmistamisessa. Tutkimus painottuu esimerkiksi tekijöihin, jotka saavat nuoria innostumaan hoitotyön opiskelusta tai suuntautumaan tietyille, vähemmän suosituille, hoitotyön osa-alueille. Lommi ym. (2024) on tutkinut, mitkä seikat vaikuttavat z-ikäluokan hakeutumiseen sairaanhoitajan koulutukseen ja Omari ym. (2023) lukiolaisten asenteita sairaanhoitajan ammattiin. Pattersonin ym. (2023) tutki, miten tummaihoisten miessairaanhoitajien osuutta hoitoalalla voisi kasvattaa.

Hoitoalan eri osa-alueiden suosio opiskelijoiden keskuudessa vaihtelee ja sairaanhoitajaopiskelijoiden urasuunnitteluun liittyvä tutkimus keskittyy myös siihen, miten epäsuosituille aloille saataisiin tulevia työntekijöitä. Geriatria on yksi hoitotyön suuntaus, johon tarvitaan tulevaisuudessa enenevässä määrin hoitajia, mutta jonka opiskelijat kokevat raskaaksi ja stressaavaksi työympäristöksi. Wang ym. (2024) kartoitti terveysalan opiskelijoiden motivaatiota hakeutua töihin geriatriin yksiköihin. Natan ym. (2024) tutki sairaanhoitajaopiskelijoiden aikomuksia työskennellä saattohoidon parissa sekä siihen vaikuttavia tekijöitä. Kiinnostus saattohoidossa työskentelemiseen on tutkimuksen mukaan vähäistä ja Natan ym. (2024) esittää, että saattohoidosta kiinnostuneille opiskelijoille tulisi tarjota tukea ja kokemusta alasta. Glenisterin ym. (2024) mukaan harjoittelupaikalla on

vaikutusta sairaanhoidon opiskelijoiden kiinnostuksen lisäämiseen syrjäseuduilla työskentelemiseen (Glenister ym. 2024).

Covid-19-pandemia näkyy myös urasuunnitteluun kohdistuvassa tutkimuksessa. Tutkimusta on tehty muun muassa koronapandemian vaikutuksesta opiskelijoiden urasuunnitteluun (Güngör Tavsanlı & Nehir 2023, Zhang ym. 2021) sekä suunnitelmiin pysyä hoitoalalla (Alotaibi ym. 2023).

2.6 Opiskelijoiden urasuunnittelun tukeminen

Oppilaitokset voivat osaltaan vaikuttaa opiskelijoiden urasuunnittelutaitojen kehittymiseen koulutuksen aikana (Donner & Wheeler 2001). Koulutuksen aikaisen urasuunnittelun tavoitteena on vastata opiskelijoiden kysymyksiin siitä, mitä he haluavat tehdä tulevaisuudessa kehittääkseen tulevaisuuden työidentiteettiään (Zhang ym. 2022).

Opiskelijoiden urasuunnittelua on tutkittu hoitoalan ulkopuolella esimerkiksi yliopisto-opiskelijoilla (Renn ym. 2014; Reardon & Fione 2014) sekä taidealan opiskelijoilla (Stebledon ym. 2020)

Reardon ja Fione (2014) kartoittivat katsauksessaan yliopisto-opintojen aikaisia urasuunnittelukursseja. (Reardon & Fione 2014). Kurssit olivat pakollisia tai vapaaehtoisia ja niistä saatava opintopistemäärä ja rakenne vaihteli. Osa kursseista kohdistui opiskelijoiden omiin ominaisuuksiin ja arviointiin urasuunnittelun kannalta, osassa taas käytiin läpi työmarkkinoita ja erilaisia työmahdollisuuksia. Kurssit kohdennettiin joko alkuvaiheen tai loppuvaiheen opiskelijoille. Vaihtelusta huolimatta urasuunnittelukursseihin oltiin tyytyväisiä ja niillä oli positiivinen vaikutus opintoihin. Opiskelijoiden opintojen keskeyttäminen väheni, valmistumisprosentit kasvoivat ja urasuunnittelutaidot, kuten päätöksentekotaidot uran suhteen, paranivat. (Reardon & Fione 2014.)

Taidealan opiskelijoiden urasuunnittelukurssien on todettu auttavan opiskelijoita esimerkiksi tekemään työhakemuksia, käyttämään alansa ammattisanastoa keskusteluissa ja työhakutilanteissa sekä vahvistavan oman koulutusalan- ja historian arvostusta lisäten opiskelijoiden itseluottamusta työelämään siirtymisen suhteen. Ne myös lisäävät tietoutta eri työmahdollisuuksista ja paikoista, joista työtä voi hakea (Stebledon ym. 2020). Urasuunnittelu myös vähentää opiskelijoiden uraan liittyvää stressiä (Kleine ym. 2023).

Reardon ja Fione (2014) esittävät vaikuttavalle urasuunnittelukurssille kolme ominaisuutta. Kurssien tulisi olla strukturoituja, kurssin tulisi pohjautua yksilölliseen urasuunnitteluun ja

sen tulisi sisältää kirjallisia tehtäviä, yksilöllistä palautetta, oppituntien aikaista ammatillista etsintää ja mallinnusta sekä tuen rakentamista yksilöiden oman verkoston sisällä. Zhang ym. (2022) toteaa, että opiskelijoilla tulisi olla ohjaajia, jotka antavat tietoa urasuunnittelusta, erilaisia työkaluja suunnittelun tueksi ja tarjoavat mahdollisuuksia lisätiedon saamiseksi esimerkiksi asiantuntijaluentojen kautta. Ohjaajien tulisi myös antaa tarvittaessa palautetta siitä, onko opiskelijoiden ajatus omasta työidentiteetistään realistinen ja auttaa löytämään ratkaisuja mahdollisiin ongelmiin.

Myös työelämässä olevan mentorin käyttöä on tutkittu yliopisto-opiskelijoiden urasuunnittelun tukemisessa. Kuukausittaiset yksilö- ja ryhmätapaamiset mentorien kanssa erilaisiin urasuunnitteluaktiviteetteihin liittyen vaikuttavat positiivisesti opiskelijoiden urasuunnitteluun ja työnhakuaikomuksiin. Se myös vähentää opiskelijoiden itselleen haitallista työnhakukäytöstä. (Renn ym. 2014)

3 Tutkimuksen tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksen *tarkoituksena* on kuvata, miten koulutuksen aikana voidaan tukea hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelua. Tutkimuksen *tavoitteena* on tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää tulevaisuudessa tutkimuksen tai koulutuksen suunnittelussa.

Tutkimuskysymykset ovat:

1. Mitkä ovat koulutuksen menetelmät hoitotyön opiskelijoiden urasuunnittelun tukemisessa?
2. Minkälaisiin sisältöihin hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelututkimus on kohdistunut?
3. Miten näitä koulutuksen keinoja on arvioitu?

4 Tutkimusmenetelmät

Kirjallisuuskatsausta voidaan kutsua ”tutkimukseksi tutkimuksesta”. Siinä kootaan ja tarkastellaan tehtyjen tutkimusten tuloksia kriittisesti käyttäen näitä uuden tutkimuksen pohjana. (Salminen 2011.) Kirjallisuuskatsaukset ovat tärkeitä, sillä tietoa on tarjolla jatkuvasti enemmän, mikä tekee tiettyyn aiheeseen liittyvät tiedon löytämisestä ja hahmottamisesta vaikeaa. Kirjallisuuskatsauksen avulla voidaan luoda aiheesta laaja kokonaiskuva. Se vähentää yksittäisten tutkimusten merkitystä, jolloin mahdollisesti virheellisen tiedon leviäminen heikkenee. Toisaalta kirjallisuuskatsauksien avulla tuodaan yksittäisiä pieniä tutkimustuloksia osaksi suurempaa kokonaisuutta ja voidaan havaita yhtäläisyyksiä, jotka toistuvat useammassa tutkimuksessa, mutta eivät ole yksittäisinä kiinnittäneet huomiota. (Aveyard 2014, 2–6.)

Kirjallisuuskatsauksessa seurataan tieteellisen tutkimuksen tekoon liittyvää prosessia, siihen kuuluu keskeisen tiedon haku, arviointi ja tulosten yhdistäminen. Kirjallisuuskatsausta tehdessä määritellään tutkimuskysymys, johon pyritään löytämään vastaus etsimällä ja analysoimalla aiheen kannalta keskeinen kirjallisuus. Tutkimuskysymyksen määrittelyn jälkeen muodostetaan strategia, jolla pyritään löytämään aiheesta tehty kirjallisuus. Haetun tiedon pohjalta voidaan löytää vastaus tutkimuskysymykseen tai todeta tiedonaukko ja tarve lisätutkimuksille. Kirjallisuuskatsaukset jaotellaan eri tyypeihin niiden lähestymistapojen perusteella. (Aveyard 2014, 2, 3, 11.)

Tämän tutkielman tutkimusmenetelmänä on integratiivinen kirjallisuuskatsaus, koska menetelmällä voidaan yhdistellä erilaisin tutkimusmenetelmin toteutettujen tutkimusten tuloksia ja tuottaa niiden pohjalta uutta tietoa. Integratiivinen kirjallisuuskatsaus sopii vastaamaan tämän tutkimuksen tutkimuskysymyksiin, sillä aiheesta ei ole tehty paljoa tutkimusta. Integratiivisessa kirjallisuuskatsauksessa voidaan käyttää sekä laadullisia että määrällisiä tutkimuksia, jolloin mukaan saadaan mahdollisimman laajasti kaikki aiheesta tuotettu tutkimus. (Stolt ym. 2016. 13.)

4.1 Hakustrategia

Aineisto kerättiin PubMed-, CINAHL-, ERIC-, PsycINFO- ja Scopus-tietokannoista. Kasvatustieteen alalle keskittyvä ERIC valittiin mukaan aineistohakuihin, sillä tutkimuskysymys liittyy keskeisesti koulutukseen. Muodostettuun hakulausekkeeseen lisättiin kunkin tietokannan aiheeseen liittyvät asiasanat (Taulukko 1). Hakulausekkeet muodostettiin

yhteistyössä informaation kanssa. Tulokset rajattiin vuoden 2000 jälkeen julkaistuihin suomen- ja englanninkielisiin vertaisarvioituihin alkuperäistutkimuksiin. Aikarajausta käytettiin, jotta mukaan saatiin viimeisin tutkittu tieto aiheesta. Haettaessa artikkeleita CINAHL-, ERIC- ja PsycINFO-tietokantoihin tehdyt haut rajattiin vertaisarvioituihin artikkeleihin. Tarkat tietokantakohtaiset hakulausekkeet on kuvattu liitteessä 1.

Taulukko 1. Kirjallisuuskatsauksen käsitteet tiedonhaku varten

Hoitoala	Opiskelija	Urasuunnittelu
Nurse	Student	Career planning
Registered nurse	Bachelor	Career management
Midwife	Higher education	Career development
Paramedic		Career pathway
Public health nurse		Career adjustment
Healthcare		Career advancement
Health care		Career progression
Health occupation		Career education
		Career support
		Career training
		Career counselling

4.2 Mukaanotto- ja poissulkukriteerit

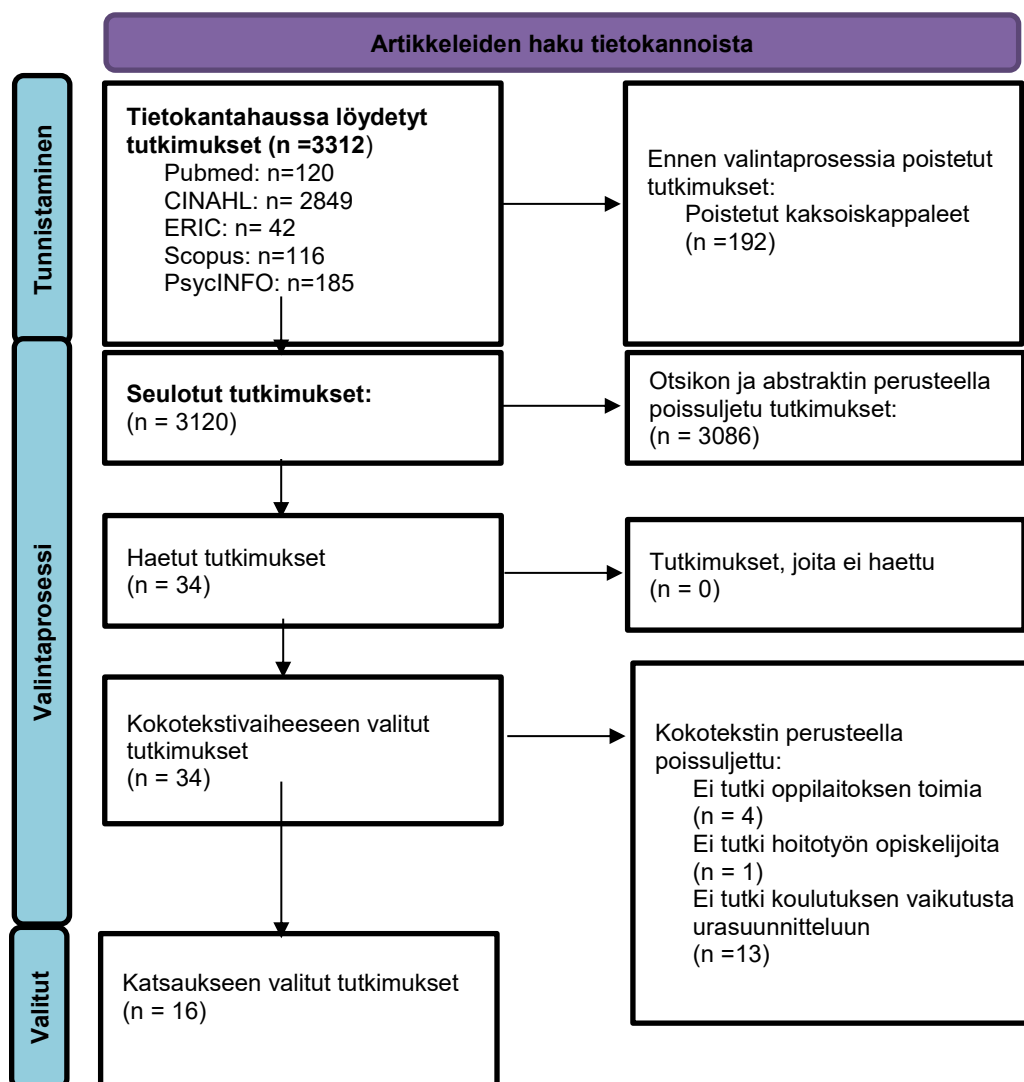
Aineiston valitsemiseksi muodostettiin tarkat mukaanotto- ja poissulkukriteerit. Kriteerit on luetteloitu alla olevaan taulukkoon (Taulukko 2).

Taulukko 2. Mukaanotto- ja poissulkukriteerit

Mukaanottokriteerit	Poissulkukriteerit
Vertaisarvioidut suomen- tai englanninkieliset tieteelliset artikkelit	Tutkimus käsittelee urasuunnittelua vain yhdelle erikoisalalle suuntautumisen näkökulmasta (esimerkiksi miten saada hoitoalan opiskelijoita suuntautumaan vanhustenhoitoon)
Tutkimus käsittelee urasuunnittelun tukemista hoitoalan koulutuksen aikana	Tutkimus käsittelee urasuunnittelua työvoiman riittävyyden näkökulmasta.
Tutkimus käsittelee opiskelijoiden urasuunnittelua tai oppilaitoksien toimia, joilla urasuunnittelua pyritään tukemaan.	Tutkimus käsittelee opintojen ulkopuolisen tekijän vaikutusta urasuunnitteluun
Abstrakti ja kokoteksti on saatavilla sähköisenä aineistona	Tutkimus kohdistuu urasuunnitelmien tai ura-aikeiden selvittämiseen urasuunnittelun sijaan

4.3 Kirjallisuuden hakuprosessi

Tietokantahaut toteutettiin viiteen tietokantaan. Haun tulokset ja valintaprosessi kirjattiin Prisma Flow -taulukkaan (Kuvio 2). Aineiston valinta toteutettiin vaiheittain kahden tutkijan toimesta. Ensinnäkin tarkasteltiin otsikkotasolla kymmenen prosenttia tuloksista, joiden perusteella vielä täsmennettiin sisäänotto- ja poissulkukriteerejä. Tämän jälkeen kumpikin tutkija kävi artikkelit läpi otsikkotasolla, tiivistelmätasolla ja kokotekstitasolla. Jokaisen vaiheen jälkeen valintoja vertailtiin kahden tutkijan kesken ja tehtiin ristiriitatilanteissa keskustellen valinta mukaan otetuista artikkeleista.

Kuvio 2. Tiedonhaku Prisma Flow Diagrammia mukailien (PRISMA 2020 Flow diagram 2024)

4.4 Laadun arviointi

Tutkimusten laadunarviointi toteutettiin käyttämällä Hoitotyön tutkimussäätiön suomentamia Joanna Briggs instituutin tutkimusten arviointikriteeristöjä. Laadunarvioinnin toteutti kaksi tutkijaa erikseen. Tutkimusten laatu arvioitiin niiden tutkimusmenetelmään sopivaa kriteeristöä hyödyntäen ja tulokset kerättiin taulukkoon (Liite 3). Monimenetelmätutkimukset arvioitiin ja taulukoitiin erikseen sekä määrällisen että laadullisen tutkimusmenetelmän osalta lukuun ottamatta Rungnoi ym. (2011) tutkimusta, jossa laadullinen osuus oli taustatyötä tutkimusintervention kehittämiseksi. Pääsääntöisesti tutkimukset täyttivät hyvin arviointikriteerit niiltä osin kuin ne sopivat tutkimuksen toteutustapaan. Yhtään tutkimusta ei hylätty laadunarvioinnin perusteella.

Tutkimuksista löytyi joitakin heikkouksia. Laadullisissa tutkimuksissa ei mainittu tutkimusten tieteenfilosofisia lähtökohtia, vain yhdessä tutkimuksessa oli kuvattu tutkijan kulttuuriset tai teoreettiset lähtökohdat ja yhdessä tutkimuksessa ei kuvattu tutkijan vaikutusta tutkimukseen tai tutkimuksen vaikutusta tutkijaan. Muutoin tutkimukset täyttivät kriteeristön vaatimukset.

Kvasikoikkeellisissa tutkimuksissa vain kolmessa tutkimuksessa seitsemästä oli käytetty kontrolliryhmää, ja osassa tutkimuksista ei ilmennyt kaikkia tilastollisiin menetelmiin liittyviä tekijöitä, esimerkiksi voima-analyysin tekoa. Rct-tutkimuksissa tutkimuksen luonne vaikutti arviointikriteerien täyttymiseen. Koska kyseessä oli koulutusinterventio, ei esimerkiksi osallistujia voinut sokkouttaa tutkimuksen ryhmäjaosta. Kummassakaan poikkileikkaustutkimuksessa ei selvästi määritelty mukaanotto- ja poissulkukriteereitä tai sekoittavien tekijöiden huomioimisessa käytettyjä menetelmiä.

4.5 Aineiston analyysi

Tämän katsauksen aineiston analyysissä käytettiin Whitemore ja Knaflin (2005) integratiivisen katsauksen analyysiä. Integratiivisen katsauksen analyysi jakautuu neljään vaiheeseen: tietojen tiivistämiseen, tietojen esillepanoon, tietojen vertailuun sekä johtopäätösten tekemiseen ja varmistamiseen.

Aineiston analyysi aloitettiin lukemalla tutkimukset läpi useaan kertaan ja taulukoimalla valittujen tutkimusten julkaisuvuosi, maa, tutkimusmenetelmä, tutkimuksen tavoitteet ja päätulokset (ks. liite 2). *Tietojen tiivistämisvaiheessa* jokaisesta tutkimuksesta kirjattiin ylös tutkimuskysymysten kannalta oleelliset tiedot tutkitusta koulutuksen interventiosta, sen

sisällöstä, arvioinnista ja arvioinnin tuloksista. Tässä vaiheessa määriteltiin yleinen luokitusjärjestelmä, jossa katsauksen lähteet päätettiin jakaa alaryhmiin niissä esiintyvän koulutusintervention mukaan. Tällä saatiin vastaus ensimmäiseen tutkimuskysymykseen. Tiedot koottiin katsauksen lähteiden alle alaryhmiin, jolloin yksittäisten lähteiden ominaisuuksia voitiin systemaattisesti verrata keskenään. (Whittemore & Knafl 2005)

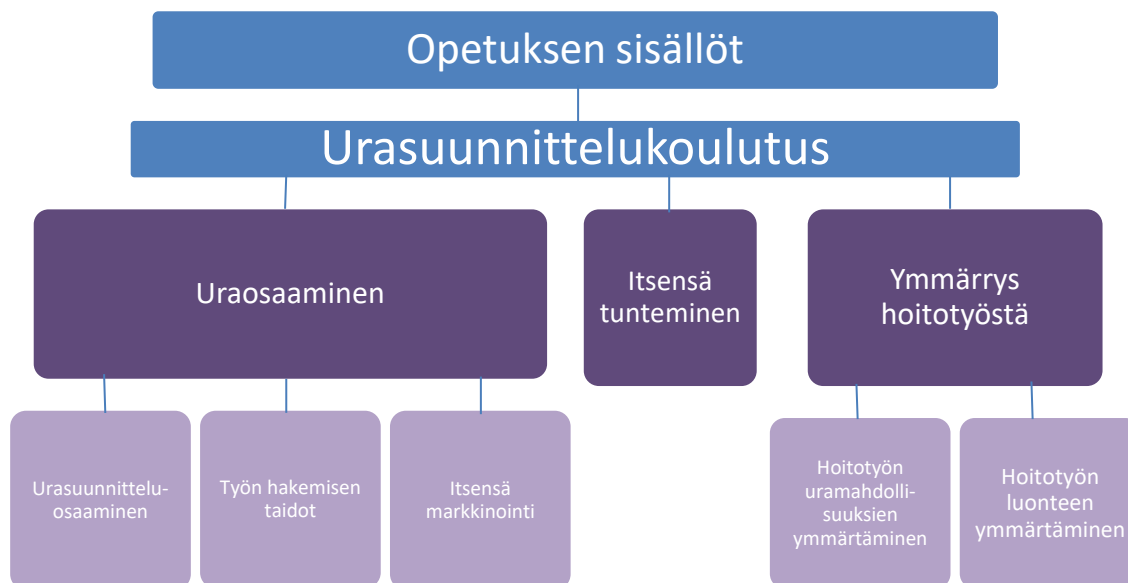
Tietojen esillepanon vaiheessa lähdettiin etsimään tietoa, joka vastaa tutkimuskysymyksiin kaksi ja kolme. Lähteiden alle koodatut tiedot koottiin ja yhdistettiin alaryhmittäin. Tiedoista koottiin värikoodattuja taulukoita, joiden avulla voitiin visualisoida tietojen keskinäisiä suhteita. Jokainen alaryhmä muodosti oman taulukkonsa (Taulukko 3). (Whittemore & Knafl 2005.)

Taulukko 3. Esimerkki urasuunnittelukoulutusten sisällön visualisoinnista

Artikkelin alkuperäinen teksti suomennettuna	Tiivistelmä	Teema
Urakehityksen ohjeet, itsetuntemus, sen yhdistäminen hoitotyön uraan, urasuunnitelman teko, itsensäkehityksen (eng. <i>self-promotion</i>) taitojen kehittäminen, työhaastatteluun valmistautuminen, hakemuksen kirjoittaminen, työhaastattelun harjoittelu (4)	Itsensä tunteminen, itsensä tuntemisen yhdistäminen hoitotyön uraan, urasuunnitelman teko, itsensä esilletuomisen taitojen kehittäminen, työhaastatteluun valmistautuminen, työhakemuksen kirjoittaminen, työhaastattelun harjoittelu	Itsensä tunteminen Urasuunnitelman teko Työn hakemiseen liittyvät taidot Itsensä markkinointi
(1) Itsensä ymmärtäminen (2) muutokset työpaikalla ja koulutuksessa, (3) sairaanhoitajan uran löytäminen ja pätevytyminen (qualification system), (4) Itsensä ymmärtämisen (self-understanding) yhdistäminen sairaanhoitajan uraan, (5) urakehityssuunnitelmien tekeminen (6) Itsensä edistämisen kykyjen kehittäminen (7) työhaastatteluun valmistautuminen ja (8) työhaastattelua varten harjoittelemine.	Itsensä tunteminen, muutokset työpaikalla, muutokset koulutuksessa, itsensä ymmärtämisen yhdistäminen sairaanhoitajan uraan, urakehityssuunnitelman teko, itsensä edistämisen kykyjen kehittäminen, työhaastatteluun valmistautuminen, työhaastattelun harjoittelu	Itsensä tunteminen Urasuunnitelman teko Itsensä markkinointi Työn hakemiseen liittyvät taidot Työelämän ymmärtäminen

Tietojen vertailun vaiheessa pyrittiin löytämään tutkimuksen kannalta keskeisiä teemoja ja yhtäläisyyksiä kriittisen analyysin avulla. Tämä toteutettiin kehämäisenä prosessina, jossa tarkasteltiin tietoja teemojen ja suhteiden tunnistamiseksi. Taulukoinnin avulla etsittiin

keskeiset teemat tutkimuskysymyksiä mukaan. Löydettyjä teemoja vertailtiin ja analysoitiin, jotta niistä löydettiin yhtäläisyyksiä (Kuvio 3).

Kuvio 3. Urasuunnittelukoulutuksen sisällöistä kootut teemat

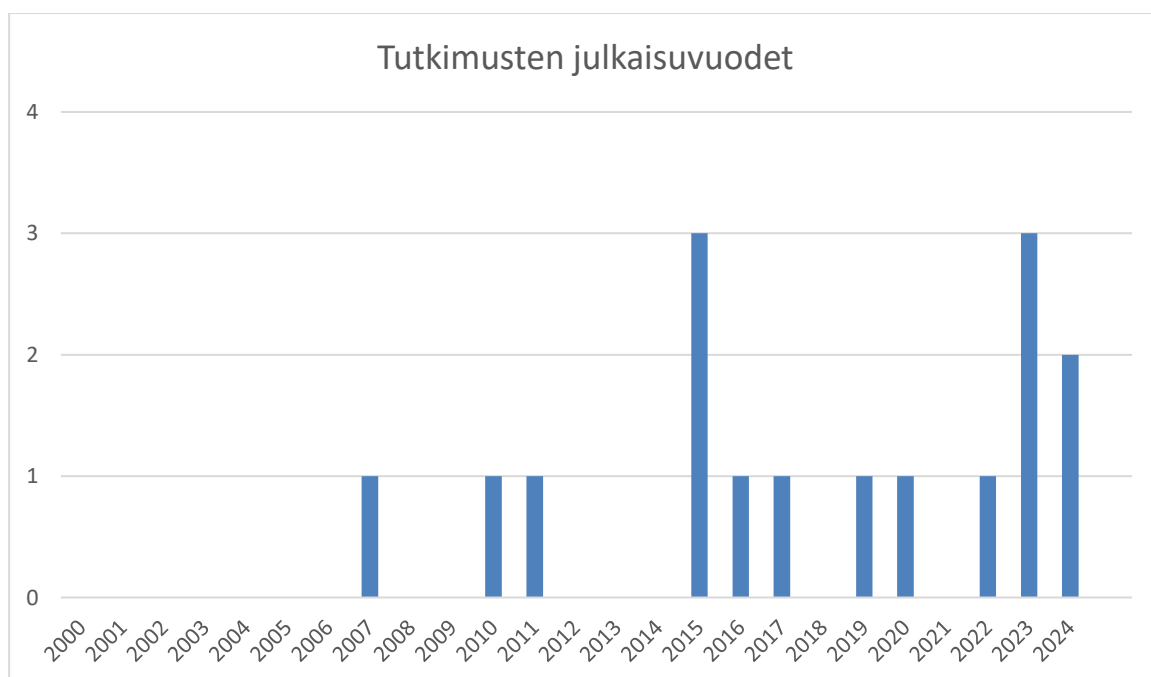
Johtopäätösten tekemisen ja varmistamisen vaihe on analyysin viimeinen vaihe, jossa löydettyistä teemoista muodostetaan yleistettäviä kokonaisuuksia. Tässä vaiheessa tulee olla tarkkana, ettei tutkija lukitaudu tiettyyn malliin tai jätä huomioimatta keskeisiä tietoja. Tunnistetut erot ja yhtäläisyydet liitettiin osaksi suurempaa kokonaisuutta pienien yleistyksien avulla. Alkuperäisiä lähteitä uudelleen lukemalla varmistettiin tietoja. Kun kaikki alaryhmät oli analysoitu, muodostettiin niiden synteessillä kattava kuvaus tutkimusaiheesta. (Whittemore & Knafl 2005)

Tämän jälkeen *johtopäätösten tekemisen ja varmistamisen vaiheessa* palattiin vielä lukemaan alkuperäisiä tutkimuksia varmistaen niistä muodostettujen tietojen paikkaansapitävyys. Muun muassa käännettyjen termien alkuperäisiä muotoja tarkistettiin varmistaen niiden sopivuus muodostettuihin teemoihin. Teemojen pohjalta rakennettiin yleistettäviä kokonaisuuksia, jotka raportoitiin tulososioon. (Whittemore & Knafl 2005.) Koko analyysivaihe toteutettiin kehämäisesti palaten säännöllisesti alkuperäisiin artikkeleihin, ilmaisuihin ja taulukoihin.

5 Tutkimustulokset

Kirjallisuuskatsaukseen valituista tutkimuksista (n=16) seitsemän oli määrällisiä tutkimuksia, kolme laadullisia tutkimuksia ja kuusi monimenetelmätutkimuksia. Määrällisissä tutkimuksissa oli käytetty kvasikokeellista tutkimusasetelmaa (n=5), tapaus-verrokkitutkimusta (n=1) sekä poikkileikkauskyselyä (n=1). Laadullisissa tutkimuksissa käytettiin fokusryhmähaastatteluja (n=1) ja yhdistettyjä fokusryhmä- ja yksilöhaastatteluja (n=2). Mixed method -tutkimuksista kaksi oli poikkileikkaustutkimuksia, jossa oli avoimia kysymyksiä tai fokusryhmähaastattelut ja kahdessa yhdistettiin kvasikokeellinen tutkimusmenetelmä yksilö- tai fokusryhmähaastatteluihin. Yhdessä tutkimuksessa käytettiin tapaus-verrokkiasetelmaa ja fokusryhmähaastatteluja ja yksi oli rct-tutkimus, jossa käytettiin fokusryhmähaastatteluja.

Määrällisten tutkimusten otoskoot olivat 60–245 välillä ja laadullisten tutkimusten otokset 9–13 tutkittavan välillä. Monimenetelmätutkimuksissa tutkimusten määrällisen osuuden otoskoot vaihtelivat 35–340 osallistujan välillä. Niissä monimenetelmätutkimuksissa, joissa oli erikseen laadulliset haastattelut, otoskoot haastatteluissa vaihtelivat 12 ja 24 tutkittavan välillä. Tutkimukset oli toteutettu Australiassa (n=3), Etelä-Koreassa (n=3), Kiinassa (n=2), Turkissa (n=2), Kanadassa (n=2), Iso-Britanniassa (n=1), Egyptissä (n=1), Thaimaassa (n=1) ja Saudi-Arabiassa (n=1). Tutkimukset jaoteltiin julkaisuviuosittain (Kuvio 4).

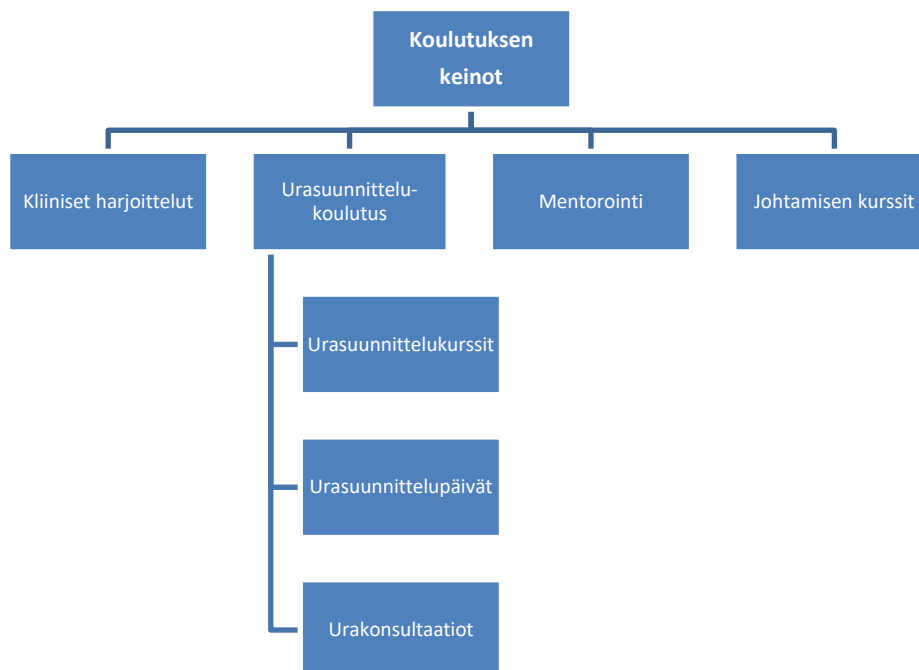

Kuvio 4. Valittujen tutkimuksien luokittelu julkaisuviuosittain

Tutkimukset kohdistuivat kaikkiin opintojen vaiheisiin. Eniten tutkimuksia (n=7) kohdistui loppuvaiheen hoitoalan opiskelijoihin. Ensimmäisen vuoden opiskelijoita käsitteli kaksi tutkimusta ja kolmessa tutkimuksessa oli mukana opiskelijoita eri vuosikursseilta. Yhden tutkimuksen interventio kesti useamman vuoden ajan alkaen toisena lukuvuonna ja päättyen viimeiseen vuoteen. Saman tutkimuksen toisessa osassa selvitettiin tutkittavien kokemuksia intervention vaikutuksista valmistumisen jälkeen. Kahdessa tutkimuksessa ei määritelty tutkittavien opintojen vaihetta. Pääosa tutkimuksista (n=14) käsitteli sairaanhoidon opiskelijoita. Kätilöopiskelijoihin sekä lähihoitajaopiskelijoihin (*eng. nurse technician*) kohdistui molempiin yksi tutkimus. Kaksi tutkimusta kohdistui sekä sairaanhoidon opiskelijoihin, että valmistuneisiin sairaanhoitajiin. Tässä kirjallisuuskatsauksessa on näistä tutkimuksista huomioitu vain opiskelijoiden näkökulmat.

5.1 Koulutuksen keinot opiskelijoiden urasuunnittelun tukemisessa

Koulutuksen aikaiset hoitoalan opiskelijan urasuunnittelun tukemisen menetelmät ovat kliiniset harjoittelut, urasuunnittelukoulutus, mentorointi ja johtamiskurssit. Näistä ryhmistä urasuunnittelukoulutus jakautui vielä alaryhmiin urasuunnittelukurssit, urasuunnittelupäivät ja urakonsultaatio. Aineiston jaottelu ryhmiin on havainnollistettu alla olevaan kuvioon (kuvio 5). Tuloksissa aineistoa käsitellään alaluokittain.

Kuvio 5. Aineistosta muodostetut alaluokat

5.2 Kliiniset harjoittelut

Neljä tutkimusta käsitteli kliinisten harjoitteluiden merkitystä opiskelijoiden urasuunnitteluun. Näistä tutkimuksista kolme kohdistui sairaanhoitajaopiskelijoihin ja yksi kättilöopiskelijoihin. Tutkimuksista yksi kohdistui opiskelijoiden viimeiseen kliiniseen harjoitteluun, mutta muissa tutkimuksissa tutkittiin harjoitteluita laajemmin opintojen ajalta. Kaikki tutkimukset oli toteutettu laadullisilla tutkimusmenetelmillä tai monimenetelmätutkimuksina, jolloin opiskelijoiden omat näkemykset ja kokemukset olivat tutkimuksien keskiössä.

Anyango ym. (2024) tutki viimeisen opiskeluvuoden kliinisten harjoitteluiden vaikutusta sairaanhoidon opiskelijoiden urasuunnitteluun verkkokyselyn avulla. Myös Wareing (2017) tutki sekä laadullisia että määrällisiä kysymyksiä sisältäneellä kyselyllä viimeisen vuoden opiskelijoiden kaikkien harjoittelukokemusten vaikutusta heidän uravalintoihinsa. McCall ym. (2007) tutki osana suurempaa tutkimushanketta laadullisten yksilö- ja fokusryhmähaastatteluiden avulla toisen ja kolmannen vuoden kättilöopiskelijan ensimmäisen tai viimeisen kliinisen harjoittelun vaikutusta heidän ura-aikeisiinsa. McKennan (2009) samaan hankkeeseen liittyvässä tutkimuksessa käsiteltiin samoilla haastattelumenetelmillä ja -kysymyksillä ensimmäisen tai viimeisen kliinisen harjoittelun vaikutusta sairaanhoidon opiskelijoiden ura-aikeisiin.

Kliinisten harjoitteluiden erikoisalaa ei rajattu tai määritelty missään tutkimuksessa, vaan ne kohdistuivat mihin tahansa alaan, jossa hoitotyön opiskelijat olivat suorittaneet harjoittelunsa. McCall ym. (2009) mainitsi harjoitteluiden sijoittuvan pääsääntöisesti sairaalaympäristöön, mutta myös perusterveydenhuoltoon. Myös Anyango ym. (2024) mainitsi harjoitteluiden olevan monilta eri aloilta, kuten psykiatrisista yksiköistä, akuuttihoidosta tai perusterveydenhuollosta.

Anyango ym. (2024) totesi tutkimuksessaan, että 63,8 prosentilla opiskelijoista urasuunnitelmat pysyivät samana opintojen alusta asti, 47 prosenttia oli varmoja urapäätösten tekemisen suhteen 53 prosentin ollessa epävarmoja. Opiskelijat kokivat epävarmuutta ongelmienratkaisukyvyissään ja tavoitteiden asettamisessa. Hyvä itsetunto heillä oli ammatillisen tiedon, suunnittelun ja itsearvioinnin osa-alueilla.

Opiskelijat kokivat kliinisten harjoitteluiden mahdollistaneen urasuunnitelmien reflektointia (McKenna ym. 2010) ja olleen yksi keskeisistä vaikuttavista tekijöistä heidän urapäätöksissään (McCall L ym. 2009, McKenna ym. 2010, Wareing ym. 2017).

Harjoittelupaikat olivat vahvistaneet sekä heidän alkuperäistä päätöstään hakeutua hoitoalalle (McCall L ym. 2009) että olleet hyödyllisiä valitessa alaa, jossa he haluaisivat tulevaisuudessa työskennellä (McCall L ym. 2009, Wareing ym. 2017).

Opiskelijat kokivat, että kliinisissä harjoitteluissa he pääsivät näkemään realistisen kuvan tulevasta ammatistaan (Anyango ym. 2024, McCall L ym. 2009, McKenna ym. 2010), mikä auttoi heitä tekemään tietoisia urapäätöksiä (McCall L ym. 2009, McKenna ym. 2010). Harjoittelut myös vahvistivat opiskelijoiden oletuksia hoitotyöstä ja mahdollistivat alan positiivisten sekä negatiivisten puolien puntaroimisen, minkä koettiin auttavan uran pohdinnassa (McKenna ym. 2010). Harjoittelut mahdollistivat taloudellisten seikkojen (McCall L ym. 2009) ja elämäntavan, kuten työmatkojen, vaikutuksen pohtimisen tulevaan ammattiin. (McCall L ym. 2009, McKenna ym. 2010)

Harjoittelupaikan merkitys uravalintoihin nousi kolmen vuoden koulutuksen aikana (Wareing ym. 2017). Opiskelijoilla ei ollut ensimmäisen harjoittelun jälkeen vielä selkeitä uratoiveita vaan ajatus, että heidän pitää nähdä useampia erikoisaloja ennen päätöksen tekemistä (McKenna ym. 2010). Viimeisen vuoden kliinisen harjoittelun laajempi itsenäisyys ja työtehtävien laajuus antoi opiskelijoille realistisen kuvan heidän tulevista ammatillisista rooleistaan (Anyango ym. 2024) ja harjoittelupaikalla oli vaikutusta heidän urapäätöksiinsä (Wareing ym. 2017).

Harjoittelut autoivat opiskelijoita ymmärtämään heidän heikkoutensa ja vahvuutensa. Tämä oli keskeistä urapäätöksiä tekemisen suhteen, sillä he huomasivat sopeutuvansa ja menestyvänsä tietyillä aloilla paremmin kuin toisilla. He tutustuivat myös hoitoalan työympäristöihin, mikä saattoi motivoida tai lannistaa heitä. (Anyango ym. 2024.) Monipuoliset kokemukset harjoittelupaikoista autoivat opiskelijoita päättämään, millä alueella he haluavat työskennellä. Positiivisia vaikuttavia tekijöitä olivat erilaiset potilaat, oppimiskokemusten mahdollisuudet ja kokemus tärkeästä työstä sekä tiimiltä ja mentoreilta saatu tuki. Harjoittelukokemus ensisijaisesta kiinnostuksen kohteena olevalta alalta antoi opiskelijoille varmuutta ja auttoi heitä hahmottamaan, kuinka he sopisivat tiimiin. Opiskelijoihin vetosi alat, joissa he kokivat saavansa tukea mentoreilta ja laajemmalta tiimiltä. (Wareing ym. 2017.)

Harjoittelupaikoilla oli myös negatiivisia vaikutuksia opiskelijoiden intoon työskennellä kyseisellä alalla. Negatiivisia tekijöitä harjoitteluissa oli opiskelijoiden kokemus tuen puute (Anyango ym. 2024, Wareing ym. 2017) ja henkilökunnan puute (Wareing ym. 2017). Tämä

heikensi opiskelijoiden intoa työskennellä kyseisessä yksikössä ja joskus opiskelijat halusivat täysin välttää alaa, josta heillä oli negatiivisia kokemuksia (Anyango ym. 2024). Vaikeassa harjoittelussa olleet harkitsivat kurssien lykkäämistä tai lopettamista (McCall ym. 2009, McKenna ym. 2010). Myös urasuunnitelmien kannalta epäkiinnostavaan harjoittelupaikkaan joutumisen koettiin hukkaavan oppimisen ja urasuunnittelun mahdollisuuksia tilanteessa, jossa opiskelijoiden pitäisi valmistautua tuleviin uriinsa (Anyango ym. 2024).

Jos kliiniset harjoittelut eivät kohdistuneet opiskelijaa kiinnostavalle alalle, se aiheutti epävarmuutta kyseiselle alalle hakeutumisesta ja rohkaisi hakeutumaan muille erikoisaloille, erityisesti niille, joissa he olivat olleet harjoittelussa (Anyango ym. 2024). Harjoittelut mahdollistivat urasuunnitelmien muuttamisen, kun opiskelijat tutustuivat alaan, jota eivät olleet ennen harkinneet (Anyango ym. 2024, McKenna ym. 2010). Tällöin he saattoivat myös päättää tutustuvansa eri alaan alkuperäisen suosikkinsa sijaan (Anyango ym. 2024). Harjoittelupaikat mahdollistivat myös koko ammattivalinnan kyseenalaistamisen: onko tämä ura minulle? (McKenna ym. 2010). Erikoisalojen suhteen ilmeni, että vanhustenpuolesta kiinnostuneet olivat epävarmoja alan suhteen harjoittelun jälkeen. (Anyango ym. 2024).

5.3 Urasuunnittelukoulutus

Yhdeksän tutkimusta käsitteli urasuunnitteluun liittyvää koulutusta ja sen vaikutusta hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluun liittyviin teemoihin. Kaikki tutkimukset oli toteutettu määrällisillä tutkimusmenetelmillä tai monimenetelmätutkimuksina ja niissä käytettiin erilaisia mittareita koulutuksen tulosten arvioimiseksi. Kaikissa tutkimuksissa tutkittava koulutus oli kehitetty tutkijoiden toimesta. Annetun koulutuksen määrä vaihteli 6–36 tunnin välillä ja ne kestivät yhdestä päivästä kolmeen vuoteen. Viidessä tutkimuksessa käytettiin verrokkiryhmää intervention vaikuttavuuden selvittämiseksi (Kim & Shin 2020, Pan ym. 2024, Waddell ym. 2015A, Waddell ym. 2015B, Xie ym. 2023).

Urasuunnittelukoulutusten sisällöt jaettiin itsensä tuntemisen, uraosaamisen ja hoitotyön ymmärtämisen alaryhmiin. Näistä uraosaamisen jakautui edelleen alaryhmiin urasuunnitteluosaaminen, itsensä markkinointi sekä työnhakemisen taidot ja ymmärrys hoitotyöstä jakautui hoitotyön luonteen ymmärtämiseen ja hoitotyön uramahdollisuuksien ymmärtämiseen.

5.3.1 Urasuunnittelukoulutuksen sisällöt

Kim ja Shin (2020) vertasi tapaus-verrokkitutkimuksessaan ensimmäisen vuoden sairaanhoidon opiskelijoiden perinteistä urakurssia itsereflektiota painottavaan urakurssiin. Mittarien lisäksi tutkimuksen lopuksi toteutettiin fokusryhmähaastattelut koeryhmään kuuluville opiskelijoille. Pan ym. (2024) tutki Noddingsin hoitamisen teoriaan pohjautuvan urakurssin vaikuttavuutta ensimmäisen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoiden ammatilliseen identiteettiin ja urasuunnitteluun. Verrokkiryhmä kävi opetussuunnitelman mukaisen eri koulutusaloille yhteisen urakurssin. Koeryhmän kurssi perustui Noddingsin teoriaan sisältäen erilaisia opetusmenetelmiä ja esimerkiksi oppimispäiväkirjan kirjoittamista.

Waddell ym. (2015A, 2015B) tutki rct-asetelmalla urasuunnittelu- ja kehityskurssin vaikutusta sairaanhoitajaopiskelijoiden uraresilienssiin sekä tutkimuksen toisessa osassa haastatteli opiskelijoita 12 kuukautta valmistumisen jälkeen heidän näkemyksistään urasuunnittelusta. Koeryhmä kävi 2.–4. opiskeluvuoden aikana yhteensä kuusi työpajaa. Kontrolliryhmä ei käynyt kurssia. Xie ym. (2023) tutki tapaus-verrokkitutkimuksessaan miessairaanhoitajaopiskelijoille suunnatun ryhmäohjauksen vaikutusta urasuunnitteluun. Tutkimuksessa koeryhmä sai viikon sairaalatutustumisen ennen harjoittelua, harjoittelun sairaalassa sekä ryhmäohjausta. Kontrolliryhmä kävi normaalin opetussuunnitelman mukaisen perehdytyksen.

Rungnoei ym. (2011) tutki monimenetelmätutkimuksessaan itsensä kehittämistä ja ammatillista urasuunnittelua käsittelevän kurssin vaikutusta neljännen vuoden sairaanhoidon opiskelijoiden urasuunnitteluun. Kurssi sisälsi sekä ryhmä-, että yksilötoita. Park (2015) tutki kvasikokeellisessa tutkimuksessaan urakurssin vaikutusta sairaanhoidon opiskelijoiden minäpystyvyyteen uraetsinnän suhteen, uran valmisteluun ja kokemuksiin uraesteistä. Kurssi koostui opetuksesta, mentoroinnista sekä pari- ja yksilötehtävistä. Myös Hashish (2019) käytti kvasikokeellista tutkimusasetelmaa selvittäessään urasuunnitteluopetuksen vaikutusta viimeisen vuoden lähihoitajaopiskelijoiden urataitojen kehitykseen liittyvään minäpystyvyyteen sekä uraesteisiin. Opetuksessa hyödynnettiin teoriaopetusta, keskustelua ja näyteltyjä tilanteita. Yilmaz ym. (2016) tutki kvasikokeellisen kyselytutkimuksen avulla urasuunnittelupäivän vaikutusta sairaanhoitajaopiskelijoiden urasuunnitteluun sekä näkemyksiin sairaanhoitajan urasta.

Itsensä tunteminen

Itsensä tuntemiseen sisältyy opiskelijoiden kartoitukset omista ominaisuuksistaan ja yksilöllisistä piirteistään ja niiden vaikutus opiskelijoiden urasuunnitelmiin. Useimpiin urasuunnittelukoulutuksiin sisältyi opiskelijoiden vahvuuksien ja heikkouksien (Hashish 2019, Kim & Shin 2020, Park 2015, Waddell ym. 2015A) tai kompetenssien pohtiminen (Rungnoei ym. 2011). Opiskelijat pohtivat, mitä alueita heidän tulisi kehittää saavuttaakseen haluamansa uran (Rungnoei ym. 2011, Waddell ym. 2015A) ja ketä he voisivat konsultoida uravalintojen suhteen (Rungnoei ym. 2011). Koulutuksissa käytiin läpi myös arvojen (Rungnoei ym. 2011, Xie ym. 2023) ja muiden henkilökohtaisten tekijöiden vaikutusta uraan ja sen suunnitteluun (Hashish 2019, Rungnoei ym. 2011, Xie ym. 2023).

Itsensä tuntemisen osalta opiskelijat sanoittivat kursseilla haaveitaan tulevaisuuden urasta ja kiinnostuksenkohteistaan (Rungnoei ym. 2011, Waddell, Spalding, Canizares, ym. 2015). Kim ja Shin (2020) kurssilla käytettiin Hollandin ammatillisten persoonien testiä omien ominaisuuksien pohdinnan tukena. Rungnoei ym. (2011) mainitsee tutkimuksessaan opiskelijoiden pohtineen myös työn ja muun elämän tasapainoa ja Park (2015) perhetilanteen ja terveydentilan suhdetta uraan.

Uraosaaminen

Urasuunnitteluosaaminen liittyy uraosaamiseen, joka kattaa kaikki urasuunnittelun teorialiedot ja käytännön harjoittelut, joita tutkimuksien urasuunnittelukursseilla oli käsitelty. Opinnoissa selvitettiin ja käytiin läpi urakehitykseen vaikuttavia tekijöitä (Kim & Shin 2020, Xie ym. 2023) ja opiskelijat kuuluivat valmistuneiden opiskelijoiden kokemuksiä urasuunnittelusta (Kim & Shin 2020). Opiskelijat tekivät osana opintoja urasuunnitelman (Hashish 2019, Kim & Shin 2020, Park 2015, Rungnoei ym. 2011, Waddell ym. 2015A, Xie ym. 2023), johon sisältyi suunnitelman toteuttamiseen vaaditut toimet (Kim & Shin 2020, Rungnoei ym. 2011, Waddell ym. 2015A), aikataulut tavoitteiden saavuttamiseksi, vaaditut resurssit ja onnistumisen mittarit (Rungnoei ym. 2011, Waddell ym. 2015A). He pohtivat käytännön toimia tavoitteiden saavuttamiseksi, kuten opintojen muokkaamista tai sitä, kuka voisi tukea heitä suunnitelman toteuttamisessa (Waddell ym. 2015A) Opiskelijat saivat palautetta urasuunnitelmistaan, heitä rohkaistiin niiden käyttöönotossa ja he raportoivat niiden etenemisestä (Rungnoei ym. 2011).

Kolmessa urasuunnittelukoulutuksessa käytiin läpi itsensä markkinointia, eli sitä, miten opiskelija voi tuoda itsensä esille. Waddell ym. (2015A) tutkimuksessa opiskelijat selvittivät, mitkä strategiat auttaisivat heitä sanoittamaan uravisionsa sekä tavoitteensa opettajille, mentoreille ja opiskelukavereille. Hashish (2019) ja Park (2015) mainitsevat, että opiskelijat harjoittelivat itsensä esilletuomisen taitoja, Parkin (2015) tutkimuksessa esitelmän pidon avulla.

Työnhakemisen taidoissa käytiin läpi työhakemuksien kirjoittamista ja työhaastatteluita. Xie ym. (2023) tutkimuksessa opiskelijat harjoittelevat esittelemään itsensä simuloitussa työhaastattelutilanteessa. Sekä Hashishin (2019) ja Parkin (2015) tutkimuksissa opiskelijat kirjoittivat työhakemuksen, valmistautuivat haastatteluihin esimerkiksi keskustelemalla jo valmistuneiden hoitajien kanssa ja harjoittelivat työhaastatteluita simuloimalla haastattelutilanteita.

Ymmärrys hoitotyöstä urana

Hoitotyön luonteen ymmärtämisellä viitataan tässä kaikkiin niihin sisältöihin, jotka urasuunnittelukoulutuksissa käsittelevät hoitotyötä ammattina, siihen liittyviä asenteita ja organisaatioihin liittyviä tekijöitä. Koulutuksissa pyrittiin parantamaan opiskelijoiden asennetta hoitotyötä kohtaan (Rungnoi ym. 2011) ja lisäämään heidän ammattilypeyttään (Xie ym. 2023). Opiskelijoiden kanssa käsiteltiin sitä, mitä hoitotyö tarkoittaa (Kim & Shin 2020), minkälainen ammatti hoitotyö on, mitä arvoja siihen liittyy (Pan ym. 2024, Xie ym. 2023) ja mitä osaamista sairaanhoitajilta vaaditaan (Kim & Shin 2020, Rungnoi ym. 2011).

Urasuunnittelukoulutuksissa opiskelijat pääsivät kuulemaan ja näkemään käytännössä, millaista hoitotyö on. Pan ym. (2024) ja Park (2015) tutkimuksissa eri hoitoalan ammattilaiset kertoivat opiskelijoille ammatistaan. Parkin (2015) koulutuksessa opiskelijat tutustuivat eri sairaaloihin ja yksityisiin organisaatioihin. Pan ym. (2024) ja Xie ym. (2023) sisällyttivät koulutuksiinsa sairaalatutustumisen, jossa opiskelijoille esiteltiin hoitotyön ympäristöjä, sairaalan rutiineja ja hoitotyön kulttuuria. Tutustumisessa käytiin läpi myös johtamista, ammattietiikkaa (Xie ym. 2023) ja organisaatorakennetta (Pan ym. 2024). Opiskelijat pääsivät myös seuraamaan sairaanhoitajien työtä eri yksiköissä (Pan ym. 2024, Xie ym. 2023).

Hoitotyön uramahdollisuuksien ymmärtämistä pyrittiin tutkimuksissa lisäämään usein erilaisten asiantuntijoiden avulla. Hoitotyön ammattilaiset kertoivat hoitotyön ammatin

tarjoamista uramahdollisuuksista ja omista urasuunnittelukokemuksistaan (Pan ym. 2024, Yilmaz ym. 2016).

Xie ym (2023) tutkimuksessa opiskelijat haastattelivat hoitotyön ammattilaisia saadakseen vertailupohjaa omaan urasuunnitteluunsa. Myös rekrytoivien sairaaloiden edustajat pitivät esitelmiä (Rungnoei ym. 2011) ja opiskelijat tutustuivat sairaalassa hoitotyön uramahdollisuuksiin ja urasuunnitteluun (Xie ym. 2023). Rungnoei ym. (2011) tutkimuksessa opiskelijat keskustelivat erilaisten maailmanlaajuisten ja paikallisten trendien vaikutuksesta hoitotyöhön ja sen uramahdollisuuksiin.

5.3.2 Urasuunnittelukoulutusten tulokset

Tutkimuksissa oli käytetty 14:ää erilaista mittaria mittaamaan hoitotyön opiskelijoiden urasuunnitteluun liittyviä tekijöitä. Mittareita käytettiin muun muassa mittaamaan opiskelijoiden urasuunnitteluun liittyvää minäpystyvyyttä, ammatillista identiteettiä, urasuunnitteluaktiivisuutta ja urasuunnitteluun liittyviä kompetensseja. Lisäksi tutkimuksissa oli käytetty tutkimusryhmien tekemiä kyselyitä, fokusryhmähaastatteluja, sekä erilaisia urasuunnitteluun liittymättömiä mittareita, kuten tyytyväisyyttä virtuaaliseen oppimisympäristöön.

Viidessä tutkimuksessa oli käytetty tapaus-verrokki-asetelmaa (Kim & Shin 2020, Pan ym. 2024, Waddell ym. 2015A, Waddell ym. 2015B, Xie ym. 2023). Kaikissa tutkimuksissa koeryhmän saamat tulokset urasuunnittelusta olivat paremmat kuin kontrolliryhmän. Kim & Shin (2020) tutkimuksessa sekä koe- että kontrolliryhmän mittarit nousivat koulutuksen aikana, mutta koeryhmän itsereflektiota painottava kurssi oli vaikuttavampi kuin normaali urasuunnittelukurssi. Pan ym. (2024) tutkimuksessa koeryhmällä oli tilastollisesti merkittävästi paremmat pisteet urasuunnittelussa sekä ammatillisessa identiteetissä Noddingsin teoriaan perustuvan uraohjauskurssin jälkeen verrattuna yleisen uraohjauskurssin käyneeseen kontrolliryhmään. Myös Xie ym. (2023) tutkimuksessa todettiin, että ryhmäohjausinterventiolla oli merkittävä vaikutus opiskelijoiden urasuunnittelustatuksen ja ammatillisen kypsyiden parantamisessa.

Waddell ym. (2015A) tutkimuksessa uraresilienssi oli urasuunnittelu- ja kehityskurssin käyneillä korkeampi kuin kontrolliryhmällä. Uraresienssi nousi sitä korkeammaksi, mitä pidemmälle urasuunnittelukoulutusta käytiin. Suurin tilastollisesti vaikuttava ero ryhmien välillä oli itsearvioinnissa, urasuunnittelussa ja urapäätöksiin liittyvässä minäpystyvyydessä.

Ainoastaan markkinoinnin osa-alueessa ei ollut tilastollista eroa ryhmien välillä. Interventoryhmä etsi tietoa ympäristöstään, kuten opettajilta, tehdäkseen urapäätöksiä ja kokivat epävarmuutta urapäätöksiin liittyen. Valmistumisen jälkeen koeryhmä osasi ottaa taktisen lähestymistavan uravalintoihin ja -päätöksiin ja muodostaa molempia hyödyttäviä vuorovaikutussuhteita. Kontrolliryhmän jäsenet taas etsivät tukea muilta yksisuuntaisella suhteella, jossa vain he saivat apua. Heidän kuvaamansa uramahdollisuudet olivat suoraan suhteessa heidän työtehtäviinsä ja he hyödynsivät niitä keittyäkseen paremmiksi nykyisessä työssään. Koeryhmä ajatteli uran suhteen suurempaa kokonaiskuvaa, harkitsi vaihtoehtoja ja etsi niitä aktiivisesti. (Waddell ym. 2015B.)

Neljässä tutkimuksessa urasuunnittelukoulutuksien vaikutusta testattiin ennen-jälkeen-asetelmalla (Hashish 2019, Park 2015, Rungnoi ym. 2011, Yilmaz ym. 2016). Kaikissa tutkimuksissa koulutuksien jälkeen mitattiin tilastollisesti merkittävät erot opiskelijoiden urasuunnitteluun liittyvissä tekijöissä. Hashish (2019) tutkimuksessa yleispisteet ura- ja taitokehitykseen liittyvässä minäpystyvyydessä paranivat tilastollisesti merkittävästi uraopetuksella, ja uraesteiden sekä ura- ja taitokehityksen minäpystyvyyden välillä oli negatiivinen tilastollinen merkittävyys. Park (2015) tutkimuksessa opiskelijoiden uraetsintään liittyvä minäpystyvyys nousi tilastollisesti merkittävästi urakurssilla. Ennen kurssia uratiedon puute ja päättämättömyys olivat suurimmat uraesteet, mutta kurssin aikana uraestepisteet laskivat tilastollisesti merkittävästi (Park 2015).

Rungnoi ym. (2011) tutkimuksessa opiskelijoiden ammatillisen urasuunnittelun pisteytykset olivat erittäin hyvät koulutusintervention jälkeen. Käytettyjen mittareiden pisteet olivat tilastollisesti merkittävästi korkeammat kuin alussa. Myös Yilmaz ym. (2016) tutkimuksessa opiskelijoiden tietämyksessä urasuunnittelusta, urasuunnitelmien olemassaolossa, kiinnostuksessa osallistua hoitotyön tutkimukseen, kiinnostuksessa jatkaa jatko-opintoihin ja luotossa siihen, että heillä ei ole vaikeuksia löytää työpaikkaa valmistumisen jälkeen oli tilastollisesti merkittävä ero koulutusintervention jälkeen verrattuna lähtötilanteeseen.

Opiskelijat kokivat, että urasuunnittelukoulutus lisäsi tietoa hoitotyöstä ja auttoi miettimään elämää valmistumisen jälkeen (Kim & Shin 2020). He myös saivat valmiuksia suunnitella opintoja sen mukaan, mistä on hyötyä hoitotyön uralla (Kim & Shin 2020, Waddell ym. 2015A). Heidän mielestään kokeneiden hoitajien haastattelut auttoivat ymmärtämään hoitotyön monipuolisuutta ja antoi tietoa hoitotyön uravaihtoehtoista (Kim & Shin 2020). Urasuunnittelukoulutukset myös auttoivat opiskelijoita ymmärtämään, että he sopivat

hoitajiksi ja he saivat kokemuksen yhteisön jäsenenä olemisesta. (Kim & Shin 2020). Waddell ym. (2015A) tutkimukseen osallistuneet opiskelijat kokivat kurssin lisänneen heidän itsevarmuuttaan omista kyvyistään muodostaa tavoitteita ja strategioita, joiden avulla he voisivat saavuttaa uratoiveensa.

5.4 Mentorointi

Kim ja Kim (2023) tutki uramentoroinnin vaikutuksia sairaanhoidon opiskelijoihin käyttäen kyselyä ja fokusryhmähaastatteluja. Mentorointi kesti kuusi päivää ja se järjestettiin virtuaalisesti metaversumin kautta. Kurssi koostui kahdeksan hoitotyön eri alan ammattilaisen pitämästä esityksestä ja opiskelijoiden kysymyksiin vastaamisesta, jolloin opiskelijat kuulivat käytännössä, millaista työ erityyppisillä aloilla on. Mentorit kävivät läpi alansa pääasialliset työtehtävät, heikkoudet ja vahvuudet sekä alan uraan tarvittavat valmistelut. Edustettuna oli yksityinen ja julkinen organisaatio, hoitoalan hallituksen virkamies, eri yksiköiden sairaanhoitajia, esihenkilöitä, ulkomailla työskentelevä sairaanhoitaja ja lääkealan yrityksen tutkija. Hoitotyön alat valittiin opiskelijoiden toiveiden mukaan. (Kim & Kim 2023.)

Mentoroinnin vaikutusta opiskelijoiden uraan liittyvään minäpystyvyyteen mitattiin käyttäen Career making self-efficacy scale short form -mittaria. Lisäksi tutkittiin kyselyillä virtuaaliseen oppimisympäristöön liittyviä kokemuksia. Puolistrukturoitujen fokusryhmähaastatteluiden avulla selvitettiin, miten osallistujat kokivat metaversumissa toteutetun uramentoroinnin.

Opiskelijoiden uraan liittyvä minäpystyvyys nousi tilastollisesti merkittävästi uramentoroinnin jälkeen verrattuna tasoon ennen mentorointia. Fokusryhmähaastatteluissa opiskelijat toivat esille, että mentorien monipuolisten kokemusten kuuleminen auttoi heitä oman uran selvittämisessä. He myös kokivat mentoroinnista saadun tiedon olleen erilaista kuin opinnoissa tai internetin kautta saatu tieto. He kokivat mentorointiin osallistumisen hyvänä asiana, sillä sitä kautta he saivat ajankohtaista tietoa heitä kiinnostavista asioista ja pystyivät laajentamaan näkökulmaansa hoitotyön uravaihtoehtoja. Mentoroinnin toteuttaminen metaversumissa herätti opiskelijoissa ristiriitaisia tunteita: toisaalta oppimisalustan anonymiteettiä ja avatarten käyttöä pidettiin positiivisena, mutta toisaalta esimerkiksi ohjelman asentaminen ja sen käytön opettelu vaativat vaivannäköä. (Y. Kim & Kim 2023.)

5.5 Johtamisen kurssit

Çingöl ja Karakas (2023) tutkivat neljännen vuoden sairaanhoitajaopiskelijoiden johtamisen kurssin vaikutusta heidän asenteisiinsa urasuunnittelua kohtaan. Myös Abou Hashish ja Bajbeir (2022) monimenetelmätutkimuksessa selvitettiin, miten harjoitteluun ja simulaatioon keskittyvä johtamisen kurssi vaikuttaa loppuvaiheen sairaanhoidon opiskelijoiden urasuunnitteluun ja minäpystyvyyteen. Molemmat johtamisen kurssit toteutettiin kvasikokeellisina ennen-jälkeen-tutkimuksina. Opetuksessa hyödynnettiin eri opetusmenetelmiä, kuten teoriaopetusta, keskusteluja ja simulaatioita.

Johtamisen kurssien sisällöt jaettiin tässä katsauksessa neljään, osin urasuunnittelukoulutusten kanssa yhtenevään osa-alueeseen. Kurssit sisälsivät johtamisen osaamista vahvistavia sisältöjä. Lisäksi kurseilla käytiin läpi itsensä tuntemista, urasuunnitteluosaamista ja työnhakutaitoja sekä hoitotyön luonteen ymmärtämistä.

Johtamisen osaamisen sisällöt korostuivat tutkimuksissa ja olivat molemmissa tutkimuksissa hyvin samantyylliset. Opiskelijoiden kanssa käytiin läpi johtamisen prosesseja, organisaatioita, muutosjohtamista, ongelmanratkaisu- ja päätöksentekotaitoja, laadunvarmistusta, kommunikointia, johtamisen perusteita ja johtamistyyliä. Lisäksi käytiin läpi henkilöstöjohtamiseen (Abou Hashish & Bajbeir 2022, Çingöl & Karakaş 2023), hoitotyön johtamiseen, tiimityötaitoihin ja ajankäytön hallintaan liittyviä teemoja (Çingöl & Karakaş 2023).

Çingöl ja Karakaş (2023) pyrkivät lisäämään *urasuunnitteluosaamista* käymällä läpi urasuunnittelun teoriaa. Opiskelijat selvittivät uramahdollisuuksia, määrittelivät tavoitteita uralle ja tekivät suunnitelman niiden saavuttamiseksi. *Työnhakutaidoissa* opiskelijat harjoittelivat CV:n kirjoittamista (Abou Hashish & Bajbeir 2022, Çingöl & Karakaş 2023), valmistautuivat työhaastatteluun ja harjoittelivat työhaastatteluja (Abou Hashish & Bajbeir 2022) *Itsensä tuntemisen* alueella Çingöl ja Karakas (2023) mainitsevat, että opiskelijat pohtivat kurssilla omia heikkouksia ja vahvuuksiaan. *Hoitotyön luonteen ymmärtämisessä* käytiin läpi sairaanhoitajien eettisiä ohjeita, hoitajien koulutusta, terveystalitiikkaa ja terveydenhuoltojärjestelmää.

Abou Hashish ja Bajbeirin (2022) tutkimuksessa johtamisen kurssin vaikuttavuutta arvioitiin tutkijoiden kehittämän urasuunnittelukyselyn sekä minäpystyvyyttä mittaavan Self-efficacy scale -mittarin avulla. Çingöl ja Karakaş (2023) käyttivät tutkimuksessaan positiivisten

urasuunnitteluasenteiden arvioimiseen kehitettyä Career futures inventory -mittaria. Molemmissa tutkimuksissa johtamisen kurssilla oli tilastollisesti merkittävä vaikutus opiskelijoiden urasuunnitteluun liittyviin tekijöihin. Abou Hashish ja Bajbeirin (2022) tutkimuksessa opiskelijoiden yleinen urasuunnitteluosaaminen ja minäpystyvyys kasvoi tilastollisesti merkittävästi kurssin aikana lähtötilanteeseen verrattuna. Çingöl ja Karakaşın (2023) tutkimuksessa opiskelijoiden käsitys heidän ammatillisesta tulevaisuudestaan, erityisesti uraoptimismi ja urajoustavuus nousivat tilastollisesti merkittävästi kurssin aikana verrattuna lähtötilanteeseen. Kuitenkaan opiskelijoiden kokemuksessa työmarkkinoista ja työllisyyden kehityksestä ei tapahtunut tilastollisesti merkittävää muutosta kurssin aikana, mikä tutkijoiden mukaan viittaa siihen, että opiskelijat tarvitsisivat enemmän tietoa ura- ja työllisyysmahdollisuuksista.

6 Pohdinta

6.1 Tutkimustulosten tarkastelu

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata, miten koulutuksen aikana voidaan tukea hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelua. Aineiston analyysissä muodostettiin kokonaiskuva tutkittavasta aiheesta ja sen perusteella jaettiin koulutuksen keinot klinisiin harjoitteluihin, urasuunnittelukoulutuksiin, mentorointiin ja johtamisen kursseihin. Aiempi tutkimus tukee havaintoa monipuolisten koulutuksen menetelmien käytettävyydestä urasuunnittelun tukena. Toimiva urasuunnittelukurssi voi keskittyä monipuolisesti esimerkiksi opiskelijan ominaisuuksiin, työmarkkinoihin tai urasuunnitteluun opintojen alussa tai lopussa (Reardon & Fione 2014.) Urasuunnittelun opetus voidaan keskittää tai se voi olla yhtenä näkökulmana muussa opetuksessa (Donner & Wheeler 2001).

Urasuunnittelukursseilla on todettu olevan positiivinen vaikutus opiskelijoiden opintoihin ja urasuunnittelutaitoihin (Reardon & Fione 2014). Myös tässä kirjallisuuskatsauksessa kaikkien tutkittujen koulutusinterventioiden todettiin vaikuttavan positiivisesti opiskelijoiden urasuunnitteluun. Myös mukaan valittujen tutkimusten verrokkiryhmien urasuunnitteluosaamiseen liittyvät pisteet nousivat, kun he kävivät opetussuunnitelman mukaisia kursseja, eli kaikella tutkittavien saamalla urasuunnitteluopetuksella oli vaikutusta opiskelijoiden urasuunnitteluosaamiseen. Opiskelijat kokivat urasuunnittelukoulutusten lisäävän heidän ymmärrystään hoitotyöstä ja työelämästä valmistumisen jälkeen.

Aineiston perusteella urasuunnittelukoulutuksissa korostui opiskelijoita aktivoiva näkökulma. Opetuksessa hyödynnettiin esimerkiksi simulaatiota, pari- ja ryhmätöitä, esityksiä ja keskusteluja sekä mentoreita. Aiempi tutkimustieto tukee tätä havaintoa. Shatto ym. (2018) on tutkimuksessaan todennut aktiivisilla opetusmenetelmillä olevan perinteisiä opetusmenetelmiä parempi vaikutus sairaanhoidonopiskelijoiden opintomenestykseen. Kim ja Shin (2020) tutkimuksessa sekä perinteiseen urasuunnittelukoulutukseen että itsereflektiota korostavaan urasuunnittelukoulutukseen osallistuminen vaikutti positiivisesti hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluosaamiseen, mutta itsereflektiota painottava kurssi oli vaikuttavampi.

Kliinisten harjoitteluiden koettiin auttavan hoitoalan opiskelijoita hahmottamaan hoitotyön todellisuutta ja reflektoimaan omia urasuunnitelmiaan. Kliinisissä harjoitteluissa he pääsivät vertailemaan alan positiivisia ja negatiivisia puolia. He myös näkivät omat heikkoutensa sekä vahvuutensa ja pystyivät peilaamaan urapäätöksiään niiden valossa. Opiskelijoiden tiimiltä

saama tuki oli keskeisessä roolissa positiivisen mielikuvan muodostumisessa alasta, mutta tiimin tuen puute taas saattoi saada opiskelijat välttelemään koko alaa. Aiemmassa tutkimuksessa ei noussut esiin kliinisten harjoitteluiden vaikutusta opiskelijoiden urasuunnitteluun. Hoitoalan koulutuksessa kliiniset harjoittelut ovat isossa roolissa ja siksi niiden vaikutus saattaa korostua verrattuna muihin opiskelualoihin. Donner ja Wheeler (2001) korostavat hoitoalan urasuunnittelussa terveydenhuoltojärjestelmän ja työympäristöjen ymmärtämistä. Kliiniset harjoittelut mahdollistavat näihin tutustumisen.

Tutkimustiedon mukaan työelämässä oleva mentori vaikuttaa positiivisesti opiskelijoiden urasuunnitteluun ja työnhakuun vähentäen opiskelijoiden haitallista työnhakukäytöstä (Renn ym. 2014). Aineiston perusteella opiskelijoiden uraan liittyvä minäpystyvyys nousi tilastollisesti merkittävästi mentoroinnin aikana, ja he kokivat sen tuoneen heille erilaista tietoa, kuin koulusta saatu. Mentoroinnissa opiskelijat kuuluivat eri hoitotyön alojen ammattilaisten esitelmiä ja pääsivät esittämään kysymyksiä.

Sairaanhoidajan ammatti nähdään nykyään yhä enemmän urana, johon voi liittyä työskentely esimerkiksi esihenkilötehtävissä tai yksityisyrittäjänä. Heidän tulisi saada tukea erilaisten urapolkujen muodostamiseen. (Donner & Wheeler 2001.) Bi ym. (2023) on todennut uran käsittävän monipuolisesti sekä oman ammatin sisällä toimimisen ja ammatin ulkopuoliset työhön liittyvät toimet että uralla ylöspäin etenemisen. Tähän katsaukseen valittujen tutkimusten näkökulmat urasuunnittelusta vahvistavat aiempaa tutkimustietoa. Tutkimusten koulutusinterventiot kohdistuivat sekä hoitotyön uran suunnitteluun että esihenkilöille tärkeiden sisältöjen käsittelyyn ja esimerkiksi hoitotyön opettajien urapolkuihin kattaen sekä ammatin sisällä toimimisen että uralla ylöspäin etenemisen. Aineistossa johtamiseen keskittyvät kurssit sisälsivät johtamisen osaamista vahvistavia sisältöjä, kuten henkilöstöjohtamista ja johtamisen prosesseja ja niillä oli tilastollisesti merkittävä vaikutus hoitotyön opiskelijoiden urasuunnitteluun.

Osa tutkimuksista raportoi käyttäneensä urateoriaa tutkimuksensa pohjalla. Bakken ym. (2006) mukaan urateoriat voivat toimia urasuunnittelukoulutuksia luodessa viitekehyksenä sekä tuoda esiin huomioitavia muuttujia. Teorian pohjalta rakennettujen interventioiden avulla voidaan myös tutkia koulutusten vaikuttavuutta. Kim ja Shin (2020) mainitsevat hyödyntäneensä tutkimuksessaan sosiaalikognitiivista urateoriaa, urarakentamisen teoriaa ja Hollandin urateoriaa sekä erilaisia uraopetuksen teorioita. Xie ym. (2023) raportoi käyttäneensä urasuunnittelukoulutuksensa pohjalla Superin urakehitysteoriaa, Krumboltzin

sosiaalisen oppimisen teoriaa sekä Parsonsin uravalintateoriaa (Xie ym. 2023). Abou Hashish ja Bajbeir (2022) olivat valinneet kaksi oppimisteoriaa ohjaamaan tutkimustaan. Teorioiden käytöstä ei voi kuitenkaan tutkimusaineiston hajanaisuuden vuoksi tehdä yhtenäisiä johtopäätöksiä.

Tähän katsaukseen mukaan valitut tutkimukset eroavat toisistaan sekä käytettyjen tutkimusmenetelmien että koulutuksen sisältöjen osalta, joten niistä ei voida luoda yhtenäistä johtopäätöstä siitä, mitkä koulutuksen keinot erityisesti tukisivat opiskelijoita heidän urasuunnittelussaan. Eri tutkimuksissa myös raportoitiin eri tasolla koulutuksen sisältöjä. Esimerkiksi Xie ym. (2023) raportoi tutkimuksessaan, että opiskelijat pohtivat henkilökohtaisten tekijöiden vaikutusta urakehitykseen, kun taas Rungnoi ym. (2011) raportoi yksityiskohtaisemmin opiskelijoiden pohtivat omia arvojaan, kiinnostuksenkohteitaan, persoonallisuuttaan, kokemuksiaan, oppimistarpeitaan, työn ja muun elämän tasapainoa sekä verkostojaan sen osalta, että ketä he voisivat konsultoida uravalintojen suhteen. Opiskelijat myös sanoittivat haaveitaan tulevaisuuden elämän- ja ammatillisten tavoitteiden suhteen. Aineiston analyysin perusteella voidaan todeta, että kliiniset harjoittelut, aktivoivien opetusmenetelmien käyttö ja erilaiset urasuunnittelukoulutukset vaikuttavat positiivisesti hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluun.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset pyrittiin muodostamaan huolellisesti, sillä niiden tarkka määrittely luo perustan koko tutkimukselle ja auttaa erityisesti katsauksen kannalta relevanttien tutkimusten tunnistamisessa (Whittemore & Knafl 2005). Myös tutkimuksen kohdejoukon sekä näkökulman määrittelyyn kiinnitettiin erityistä huolellisuutta. Katsaus rekisteröitiin Prospero-rekisteriin, jonka avulla pyritään lisäämään tutkimuksen raportoinnin luotettavuutta, sillä valmista kirjallisuuskatsausta voidaan verrata sen tutkimussuunnitelmaan. Tässä kappaleessa pohditaan erikseen katsauksen tiedonhakua, aineiston valintaa ja analyysiä luotettavuuden varmistamiseksi (Stolt ym. 2015, 32).

Tiedonhaku pyrittiin toteuttamaan huolellisesti ja raportoimaan sen kaikki vaiheet niin selkeästi, että sen voi tarvittaessa toistaa katsauksen luotettavuuden varmistamiseksi (Whittemore & Knafl 2005.) Hakulausekkeiden muodostamisessa kiinnitettiin huomiota kaikkien aiheen kannalta relevanttien hakusanojen löytämiseksi ja informaattikko tarkasti muodostetut hakulausekkeet. Hakulausekkeitä muokattiin informaattikon ehdotusten mukaisesti. Tiedonhaku kohdistettiin viiteen eri tieteelliseen tietokantaan, joissa huomioitiin

myös kasvatustieteen tietokanta ERIC. On kuitenkin mahdollista, että valittujen tietokantojen avulla ei ole tavoitettu kaikkea aiheen kannalta keskeistä tietoa. Kokotekstien etsinnässä hyödynnettiin kirjaston tietopalveluita niiltä osin kuin artikkeleita ei ollut saatavilla tutkijoiden keinoin.

Aineiston valinta toteutettiin erikseen kahden tutkijan toimesta. Ristiriitatilanteissa artikkelin tiedot käytiin yhdessä läpi ja keskustelemalla päätettiin artikkeleiden valinnasta. Aineiston valinta kuvattiin Prisma flow -kuvioon ja tarkat mukaanotto- sekä poisjättökriteerit kuvattiin taulukkoon. Myös valittujen artikkeleiden luotettavuuden arviointi toteutettiin kahden tutkijan toimesta.

Aineiston analyysissä tulee noudattaa tarkkoja ja systemaattisia menetelmiä luotettavien tulosten saamiseksi. Tämän kirjallisuuskatsauksen luotettavuutta on pyritty varmistamaan seuraamalla ja raportoimalla yksityiskohtaisesti Whitemore & Knalf (2005) luomaa mallia integratiivisen kirjallisuuskatsauksen aineiston analysoimiseksi. Aineiston analyysiä on havainnollistettu mallin ehdotuksen mukaan erilaisilla kuvioilla ja taulukoilla. (Whitemore & Knalf 2005.) Katsaukseen valittujen artikkeleiden luotettavuus arvioitiin ja taulukoitiin niissä käytetyn tutkimusmenetelmän mukaisella Hoitotieteen tutkimusseuran suomentaman Joanna Briggs instituutin arviointikriteeristöjen avulla.

Katsaukseen valittujen tutkimusten koulutukselliset sisällöt olivat jonkin verran päällekkäisiä keskenään: esimerkiksi mentorointia sisältyi pieninä osina osassa urasuunnittelukoulutuksista. Samoin ryhmäkonsultaatio olisi saattanut olla myös omana ryhmänään, mutta koska sen sisällöt olivat monin paikoin yhteneväiset urakoulutusten kanssa, ne kategorisoitiin samaan ryhmään. Näissä pyrittiin löytämään aineiston pohjalta selkeä ratkaisu, mutta toinen tutkija saattaisi päätyä saman aineiston suhteen erilaiseen ratkaisuun.

6.3 Tutkimuksen eettisyys

Tässä tutkimuksessa on noudatettu koko tutkimusprosessin ajan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) asettamia hyvän tieteellisen käytännön ohjeita, joiden peruseriaatteina on luotettavuus, rehellisyys, arvostus ja vastuunkanto. Tutkimusprosessi on pyritty kuvaamaan mahdollisimman avoimesti tähän kirjalliseen työhön. Tutkimuksen luonteen takia siihen ei tarvinnut hakea lupaa eettiseltä toimikunnalta. Tutkimuksessa ei myöskään ole rahoitusta, jota tulisi raportoida. Tutkielmassa annetaan käytettyjen tutkimusten tekijöille asiaankuuluva arvo käyttämällä huolellisesti lähdeviittauksia viitatessa muiden tutkijoiden

tekstiin. Tutkimuksesta kirjoitettavan artikkelin suhteen on sovittu tutkijoiden kesken etukäteen artikkelin tekijyyttä koskevat periaatteet. (TENK 2023.)

6.4 Johtopäätökset

Tällä tutkimuksella on tuotettu tietoa siitä, millaisilla koulutuksen keinoilla voidaan tukea hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluosaamista. Siihen voidaan vaikuttaa koulutuksellisilla keinoilla kliinisten harjoitteluiden, urasuunnittelukoulutusten, mentoroinnin ja johtamisen kurssien muodossa.

Valittu koulutuksen keino vaikuttaa siihen millaista urasuunnitteluosaamista opiskelijat saavat. Esimerkiksi kliinisillä harjoitteluilla voidaan vaikuttaa opiskelijan käsityksiin hoitoalan ammatista ja ajatukseen itselle sopivasta alasta hoitotyön kentällä, kun taas urasuunnittelukoulutuksella voidaan antaa opiskelijoille tietoa urasuunnitteluun liittyvistä teknisistä taidoista, kuten urasuunnitelman teosta tai työnhaun käytännöistä.

Hoitoalan työpaikoilla voidaan hyödyntää tutkimuksessa esiin nousutta tietoa kliinisten harjoitteluiden merkityksestä opiskelijan urasuunnitteluun sekä siihen positiivisesti ja negatiivisesti vaikuttavista tekijöistä. Johtamisen ja organisaation näkökulmasta katsaus antaa kuvan urasuunnittelun tukemisen merkittävydestä sekä avaimia oppilaitosten ja työelämän välisiin yhteistöihin esimerkiksi mentoroinnin muodossa. Tutkimuksen kannalta tämä kirjallisuuskatsaus loi kokonaiskuvan hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelun tukemiseen liittyvästä tutkimuksesta. Katsauksen pohjalta voidaan nähdä tiedonaukkoja, jotka tarvitsevat lisätutkimusta.

6.5 Jatkotutkimusehdotukset

Hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelun tutkiminen on tärkeää tulevaisuuden työvoiman riittävyyden ja alalla pysymisen kannalta. Tulevaisuudessa olisi tärkeää tutkia tarkemmin, mitkä tekijät koulutuksen keinoissa vaikuttavat hoitoalan opiskelijoiden urasuunnitteluun. Urasuunnittelun laadukkaan tukemisen varmistamisen kannalta tulisi tutkia urateorioiden pohjalta kehitettyjä koulutusinterventioita.

Tässä katsauksessa ei ollut Suomessa toteutettuja tutkimuksia. Olisi tärkeää tutkia, miten opiskelijoiden urasuunnittelun tukeminen huomioidaan suomalaisissa hoitoalan koulutusohjelmissa, jotta saadaan kokonaiskuva hoitoalan opiskelijoiden urasuunnittelun tukemisesta Suomessa ja löydetään mahdolliset kehittämistarpeet.

Katsauksessa kävi ilmi, että urasuunnittelua tukevien koulutuksellisten keinojen oppimisympäristöllä on vaikutusta osallistujien kokemuksiin. Virtuaalitodellisuutta hyödyntäneessä mentoroinnissa osallistujat kokivat, että ohjelman lataaminen ja sen käytön opettelu vaativat aikaa ja oli hankalaa. Tulevaisuudessa oppimisympäristön vaikutuksesta tarvitaan lisää tutkimusta.

Lähteet

- Abou Hashish EA. & Bajbeir EF. (2022) The Effect of Managerial and Leadership Training and Simulation on Senior Nursing Students' Career Planning and Self-Efficacy. *SAGE Open Nursing* **8**, 23779608221127952.
- Aburumman O., Salleh A., Omar K. & Abadi M. (2020) The impact of human resource management practices and career satisfaction on employee's turnover intention. *Management Science Letters* 641–652.
- Aburumman OJ., Omar K. & Barhem B. (2023) Joint Responsibility for Careers. *Employee Responsibilities and Rights Journal* **35**(1), 29–50.
- Alotaibi KA., Balay-odao EM., Cruz JP., Alotaibi JS., Bajet JB., Alquwez N., Mesde J., Almansour AM., Almoghairi A. & Albougami AS. (2023) Influence of the Psychological Effect of COVID-19 on Saudi Student Nurses' Attitudes toward Nursing and Their Future Career Plans. *Journal of Personalized Medicine* **13**(4), 672.
- Anyango E., Adama E., Brown J. & Ngune I. (2024) The impact of final-year clinical placements on nursing students' career planning for the graduate year and beyond. *Nurse Education in Practice* **76**, 103944.
- Anyango E., Ngune I., Brown J. & Adama E. (2024).” I changed my mind after my placement”: The influence of clinical placement environment on career choices of final-year pre-registration nurses. *Collegian* **31**(2), 69–76.
- Arthur MB., Hall DT. & Lawrence BS. (Toim.) (1989) *Handbook of Career Theory* (1. p.).
- Anthonou J. & Perera H. (2019). *International handbook of career guidance*. 2nd ed. 2019. Springer International Publishing. E-kirja.
- Antoniou E. (2010) Career Planning Process and Its Role in Human Resource Development. *Annals of the University of Petrosani Economics*, **10**(2). 13–22.
- Bakken LL., Byars-Winston A. & Wang M-F. (2006) Viewing clinical research career development through the lens of social cognitive career theory. *Advances in Health Sciences Education: Theory and Practice* **11**(1), 91–110.
- Bettany-Saltikov, J. (2012). *How to Do a Systematic Literature Review in Nursing: A Step-By-step Guide* (1st ed.). Berkshire: McGraw-Hill Education.
- Bi Y., Mou S., Wang G. & Liao M. (2023) The relationship between professional self-concept and career decision-making difficulties among postgraduate nursing students in China: the mediating role of career decision-making self-efficacy. *Frontiers in Psychology* **14**, 1198974.

- Bocanegra JO., Gubi AA. & Cappaert KJ. (2016) Investigation of social cognitive career theory for minority recruitment in school psychology. *School Psychology Quarterly: The Official Journal of the Division of School Psychology, American Psychological Association* **31**(2), 241–255.
- Byars-Winston A. & Rogers JG. (2019) Testing intersectionality of race/ethnicity × gender in a social-cognitive career theory model with science identity. *Journal of Counseling Psychology* **66**(1), 30–44.
- Byram JN., Robertson KA. & Dilly CK. (2022) I am an Educator: Investigating Professional Identity Formation using Social Cognitive Career Theory. *Teaching and Learning in Medicine* **34**(4), 392–404.
- Chiu H-Y., Chiang C-M., Kang Y-N., Chen C-C., Wu C-C., Chiu Y-H., Tang K-P., Kao C-C. & Wei P-L. (2023) Development of a social cognitive career theory scale for measuring the intention to select surgery as a career. *Heliyon* **9**(11), e21685.
- Çingöl N. & Karakaş M. (2023) Effect of the Management in Nursing course on students' time management and career planning attitudes: A single-group pre-test post-test study. *Nurse Education Today* **125**, 105797.
- Coco K. (2019) Vetovoimatekijät erikoissairaanhoidossa. Kysely tehyläisille sairaanhoitajille. *Tehyn julkaisusarja B:1/19*.
- Coogan PA & Chen CP (2007) Career development and counselling for women: connecting theories to practice. *Counselling Psychology Quarterly* **20**(2), 191–204.
- Domínguez DG., Cheng H-L. & De La Rue L. (2022) Career Barriers and Coping Efficacy with International Students in Counseling Psychology Programs. *The Counseling Psychologist* **50**(6), 780–812.
- Donner GJ. & Wheeler MM. (2001) Career planning and development for nurses: the time has come. *International Nursing Review* **48**(2), 79–85.
- Dutta A., Kundu M., Chan F., Iwanaga K., Bezyak J., Cardoso E. & Washington R. (2019) Social-cognitive career theory variables as mediators for the relationship between deep learning and goal persistence in African American college students with disabilities. *Journal of Vocational Rehabilitation* **50**(2), 183–192.
- El-Bahnasawy HT., Hadid LA. & Fayed NM. (2021) Influence of the perceived educational environment on future career planning among nursing students in Egypt. *Child Health Nursing Research* **27**(1), 86–94.

- Erkin, Ö & Ozsoy, S. (2011). Nursing Students' Attitudes and Knowledge Toward Their Career Planning in Turkey. *NERP* **1**(1). 36–41.
- Falco LD. & Shaheed C. (2021) Putting Theory into Practice: A Conceptual Framework for Career Group Counseling in School Settings. *Journal for Specialists in Group Work* **46**(1), 6–19.
- Glenister KM., McNeil R., Thorpe T. & Bourke L. (2024) Positive change in intent to practice rurally is strongly associated with nursing and allied health students of metropolitan origin after rural clinical placement. *Australian Journal of Rural Health* **32**(2), 377–387.
- Greenhaus J., Callanan G. & Godshalk V. (2010) Career management. Fourth edition. SAGE Publications
- Grove S., Burns N. & Gray J. (2013) The practice of nursing research. Seventh edition. Elsevier
- Güngör Tavsanlı N. & Nehir S. (2023) Could Intern Health Care Students Control Their Emotions and Make a Career Plan During the COVID-19 Pandemic? *Inquiry (United States)* **60**.
- Hashish EAA. (2019) The effect of career awareness on perceived career and talent development self-efficacy and career barriers among nursing students. *Journal of Research in Nursing* **24**(3/4), 233–247.
- Hodkinson P. & Sparkes AC. (1997) Careership: a sociological theory of career decision making. *British Journal of Sociology of Education* **18**(1), 29–44.
- Hotus - Hoitotyön tutkimussäätiö. Tutkimusten arviointikriteeristöt (JBI). Viitattu 31.1.2025. <https://hotus.fi/kansainvalinen-yhteistyö/jbi-keskus/tutkimusten-arviointikriteeristot-jbi/>
- Jordan J., Coates WC., Gottlieb M., Soares WE 3rd., Shah KH. & Love JN. (2021) The Impact of a Medical Education Research Faculty Development Program on Career Development, Through the Lens of Social Cognitive Career Theory. *AEM Education and Training* **5**(3), e10565.
- Joshi, M., & Kanthe, R. (2022). Factors Influencing Career Planning and Development in Hotel Industry. *IUP Journal of Management Research*, **21**(4). 44–61.
- Kielitoimiston sanakirja (2022). Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy. Viitattu 31.10.2023 <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/>

- Kim JH. & Shin HS. (2020) Effects of self-reflection-focused career course on career search efficacy, career maturity, and career adaptability in nursing students: A mixed methods study. *Journal of Professional Nursing* **36**(5), 395–403.
- Kim Y. & Kim MY. (2023) Effects of metaverse-based career mentoring for nursing students: a mixed methods study. *BMC Nursing* **22**(1), 1–11.
- King C., Byham-Gray L., Parrott JS., O’Sullivan Maillet J., Roberts MM. & Splett P. (2014) Applying Social Cognitive Career Theory to Registered Dietitian Research Involvement. *Journal of Allied Health* **43**(4), 201–211.
- Kleine A-K., Schmitt A. & Keller AC. (2023) Career Planning and Self-Efficacy as Predictors of Students’ Career-Related Worry: Direct and Mediated Pathways. *Journal of Career Development* **50**(1), 185–199.
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstä 1994/559 (28.6.1994/559) Viitattu 19.10.2023
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559#a7.12.2007-1200>
- Lee C. & Bruvold N. (2003) Creating value for employees: investment in employee development. *International Journal of Human Resource Management* **14**(6). 981–1000.
- Leone C., Bruyneel L., Anderson J.E., Murrells T., Dussault G., Hneriques de Jesus É., Sermeus W., Aiken L. & Rafferty A.M. (2015) Work environment issues and intention-to-leave in Portuguese nurses: a cross-sectional study. *Health policy* **119** (12). 1584–1592
- Lent RW. (2016) Self-Efficacy in a Relational World. *Counseling Psychologist* **44**(4), 573–594.
- Lommi, M., Ricci, S., Ivziku, D., Filomeno, L., Badolamenti, S., Notarnicola, I., Stievano, A., Rocco, G., Latina, R., Giannetta, N., Covelli, G., Romigi, G., Pozzuoli, G., Bove, D., & Porcelli, B. (2024). Factors Influencing Generation Z Bachelor of Nursing Students’ Decision to Choose Nursing as a Career: A Pilot Study. *SAGE Open Nursing* **10**
- Manoogian M. & Cannon M. (2019) Integrating student focused career planning into undergraduate gerontology programs. *Gerontology & Geriatrics Education*, **40**(4), 442–448
- Marsland L. (1996) Career guidance for student nurses: an unmet need. *Nurse Education Today* **16**(1), 10–18.
- McCall L, Wray N, & McKenna L (2009) Influence of clinical placement on undergraduate midwifery students’ career intentions. *Midwifery* **25**(4), 403–410.

- McKenna L., McCall L. & Wray N. (2010) Clinical placements and nursing students' career planning: A qualitative exploration. *International Journal of Nursing Practice* **16**(2), 176–182.
- Natan MB., Khuri MM., Hammer H. & Yarkoni M. (2024) Nursing Students' Intention to Work in Hospice Care in the Future: A Cross-sectional Study. *Journal of Hospice & Palliative Nursing* **26**(2), E55–E61.
- OECD (2004), *Career Guidance and Public Policy: Bridging the Gap*, OECD Publishing, Paris. Viitattu 17.9.2024. <https://doi.org/10.1787/9789264105669-en>.
- Ohler D. L. & Levinson E. M. (2012) Using Holland's theory in employment counseling: Focus on service occupations. *Journal of Employment Counseling* **49**(4), 148-159.
- Omari RB., Masanja PP., Masika GM. & Hussein MR. (2023) Secondary school Student's perspectives about nursing career and their motivations to become future nurses in Singida municipal: A qualitative study. *Nursing Open* **10**(10), 7014–7024.
- Opetushallitus (2023) Tutkintojen viitekehykset. Viitattu 19.10.2023.
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tutkintojen-viitekehykset>
- Opintopolku (2023) Sairaanhoidaja (AMK). Viitattu 19.10.2023.
<https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulutus/1.2.246.562.13.000000000000000000249>
- Pan J-D., Ho KY., Liu H-L., Huang J-Y., Zhang X-L., Zeng Q-M., Lam KKW., Liu Q., Lin K-L., Xu W-T., Mao T., Wang Y. & Ling D-L. (2024) Implementation and effectiveness of a nurse navigation programme based on noddings' care theory in first-year undergraduate nursing students for professional identity and career planning: A quasi-experimental study. *Nurse Education in Practice* **75**, 103900.
- Park S. (2015) Effects of Discipline-based Career Course on Nursing Students' Career Search Self-efficacy, Career Preparation Behavior, and Perceptions of Career Barriers. *Asian Nursing Research* **9**(3), 259–264.
- Parsons F. (1908) Choosing a vocation. Viitattu 23.9.2024
https://archive.org/stream/choosingavocati00parsgoog/choosingavocati00parsgoog_djvu.txt
- Patterson, L. D., Wheeler, R. M., Edge, N., & Daniel, G. (2023). The High School to Higher Education Pipeline Program: A focus on Black male representation in nursing. *Journal of Professional Nursing*, **47**. 15–24

- Penttinen L. (2020) Uraohjauksen perusteet – mitä uraohjaus on? Jyväskylän yliopiston yliopistonlehtorin videoluento 7.4.2020. Avointen oppimateriaalien kirjasto. Viitattu 23.9.2024 <https://www.oppi.uef.fi/opk/video/kkoukkar/uraohjaus/html5.html>
- PRISMA 2020 Flow diagram (2024). Viitattu 25.3.2025 <https://www.prisma-statement.org/prisma-2020-flow-diagram>
- Reardon, R., & Fiore, E. (2014). College career courses and learner outputs and outcomes, 1976–2014 (Technical Report No. 55). The Center for the Study of Technology in Counseling and Career Development. Viitattu 31.10.2023 <https://career.fsu.edu/sites/g/files/imported/storage/original/application/1b68db078f1cf9a964208a907318c64a.pdf>
- Renn RW., Steinbauer R., Taylor R. & Detwiler D. (2014) School-to-work transition: Mentor career support and student career planning, job search intentions, and self-defeating job search behavior. *Journal of Vocational Behavior* **85**(3), 422–432.
- Rogers ME. & Creed PA. (2011) A longitudinal examination of adolescent career planning and exploration using a social cognitive career theory framework. *Journal of Adolescence* **34**(1), 163–172.
- Rungnoi N., Areesophonpichet S., Methakunavudhi P. & Halloran EJ. (2011) Development and evaluation of self-development and professional life planning program for Thai nursing students. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research* **15**(3), 234–246.
- Salminen A. (2011) Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasan yliopiston julkaisuja. Opetusjulkaisuja 62, Julkisjohtaminen 4, Vaasa.
- Savickas ML. & Porfeli EJ. (2012) Career Adapt-Abilities Scale: Construction, reliability, and measurement equivalence across 13 countries. *Journal of Vocational Behavior* **80**(3), 661–673.
- Stebbleton MJ., Kaler LS., Diamond KK. & Lee C. (2020) Examining Career Readiness in a Liberal Arts Undergraduate Career Planning Course. *Journal of Employment Counseling* **57**(1), 14–26.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. (2024a) Hyvinvoiva sote-henkilöstö kannattelee hyvinvointitaloutta ja sosiaalista kestävyyttä. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 28.8.2024. Viitattu 11.9.2024. <https://stm.fi/-/hyvinvoiva-sote-henkilosto-kannattelee-hyvinvointitaloutta-ja-sosiaalista-kestavyutta>

- Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö. (2024b) Toimeenpanosuunnitelma 2024–2027. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön julkaisuja 2024:11. Viitattu 12.9.2024
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165505/STM_2024_11_J.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Stolt, M., Axelin, A., Suhonen, R., Turun yliopisto, kustantaja, & Turun yliopisto/UTUshop, kustantaja. (2016). Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä (2. korjattu painos.). Turku: Turun yliopisto.
- Suomen Sairaanhoidajat ry. (2023a) Opiskele sairaanhoitajaksi. Viitattu 19.10.2023.
<https://sairanhoidajat.fi/ammatti-ja-osaaminen/opiskele-sairanhoidajaksi/>
- Suomen Sairaanhoidajat ry. (2023b) Tilastotietoa sairaanhoitajista. Viitattu 1.11.2023.
<https://sairanhoidajat.fi/ammatti-ja-osaaminen/tilastoja-sairanhoidajista-2/>
- Terveystieteiden tutkimuskeskus (2023). Terveystieteiden tutkimuskeskuksen uudistamisen keskeiset käsitteet. Viitattu 21.11.2023. <https://sotesanastot.thl.fi/termed-publish-server/vocabulary/5deffdd9-14bf-4e5c-b1d7-b001cd52619e/concept/daa886fb-09d8-487d-80fc-59aaca87d74d>
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta [TENK]. (2023) Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 2/2023
- Thungjaroenkul P., G. Cummings G. & Tate K. (2016) Testing the social cognitive career theory in Thai nurses' interest to become nurse educators: A structural equation modeling analysis. *Nurse Education Today* 44, 151–156.
- Trujillo M (2010) Persons living with HIV/AIDS contemplating a return to work: a social cognitive career theory and constructivist theory perspective. *Journal of Rehabilitation* 76(1), 51–56.
- Turan ME. & Çelik E. (2023) The effect of a career adaptability psycho-educational programme on coping with career indecision and career adaptability: A pilot study. *Counselling and Psychotherapy Research* 23(3), 709–717.
- Waddell J., Spalding K., Canizares G., Navarro J., Connell M., Jancar S., Stinson J. & Victor C. (2015A) Integrating a Career Planning and Development Program into the Baccalaureate Nursing Curriculum: Part I. Impact on Students' Career Resilience. *International Journal of Nursing Education Scholarship* 12, 162–173.
- Waddell J., Spalding K., Navarro J., Jancar S. & Canizares G. (2015B) Integrating a Career Planning and Development Program into the Baccalaureate Nursing Curriculum. Part

- II. Outcomes for New Graduate Nurses 12 Months Post-Graduation. *International Journal of Nursing Education Scholarship* 12, 175–182.
- Wang D., Liu X. & Deng H. (2022) The perspectives of social cognitive career theory approach in current times. *Frontiers in Psychology* 13, 1023994.
- Wang Y., Yang J., Wang L., Liu J., Xin T., Gao L. & Liu Y. (2024) Nursing students' motivation for choosing a career in geriatric nursing: A cross-sectional study. *Educational Gerontology* 50(8), 673–682.
- Wareing M., Taylor R., Wilson A. & Sharples A. (2017) The influence of placements on adult nursing graduates' choice of first post. *British Journal of Nursing* 26(4), 228–233.
- Whittemore R. & Knafl K. (2005) The integrative review: updated methodology. *Journal of Advanced Nursing* 52(5), 546–553.
- WHO (2023). Bucarest declaration on the health and care workforce. Maailman terveystajärjestö WHO:n julistus. Viitattu 12.9.2024
<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/366519/Bucharest-decl-2023-eng.pdf?sequence=1>
- Xie W-Y., Yang X-L., Cai Y-M., Mo W., Shen Z-M., Li Y-H., Zhou B-F. & Li Y-L. (2023) Evaluation of career planning group counseling and its effectiveness for intern male nursing students. *BMC Medical Education* 23(1), 34.
- Xin L., Zhang S., Tang F., Zhu J. & Ding Y. (2023) How Career Exploration Affects Employment Outcomes: A Two-Wave Study Among Young Chinese Adults. *Journal of Career Development* 50(5), 1019–1037.
- Yilmaz AA., Ilce A., Can Cicek S., Yuzden GE. & Yigit U. (2016) The effect of a career activity on the students' perception of the nursing profession and their career plan: A single-group experimental study. *Nurse Education Today* 39, 176–180.
- Young JQ., Sugarman R., Schwartz J., Thakker K. & O'Sullivan PS. (2020) Exploring Residents' Experience of Career Development Scholarship Tracks: A Qualitative Case Study Using Social Cognitive Career Theory. *Teaching and Learning in Medicine* 32(5), 522–530.
- Zhang L., Qi H., Wang L., Wang F., Huang J., Li F. & Zhang Z. (2021) Effects of the COVID-19 pandemic on acute stress disorder and career planning among healthcare students. *International Journal of Mental Health Nursing* 30(4), 907–916.
- Zhang Z., Yu X. & Liu X. (2022) Do I decide my career? Linking career stress, career exploration, and future work self to career planning or indecision. *Frontiers in Psychology* 13, 997984.

Liitteet

Liite 1. Kirjallisuuskatsauksen hakulausekkeet

Taulukko 4: Kirjallisuuskatsauksen tietokantakohtaiset hakulausekkeet

Tietokanta	Hakulauseke	Rajaukset ja hakutulokset
PubMed	<p>("Career plan*" [ti] OR "career management*" [ti] OR "career development" [ti] OR "career pathway*" [ti] OR "career adjustment" [ti] OR "career advancement" [ti] OR "career progression" [ti] OR "career educat*" [ti] OR "career support*" [ti] OR "career training*" [ti] OR "career counsel*" [ti])</p> <p>AND</p> <p>("nurs*" OR "registered nurs*" OR "midwife*" OR "paramedic*" OR "public health nurs*" OR "healthcare" OR "health care" OR "health occupation*" OR "nurses"[MeSH Terms] OR "Nurse Midwives"[Mesh] OR "Midwifery"[Mesh] OR "Paramedics"[Mesh] OR "Nurses, Public Health"[Mesh] OR "Students, Public Health"[Mesh] OR "Students, Health Occupations"[Mesh] OR "Students, Nursing"[Mesh] OR "Education, Nursing, Baccalaureate"[Mesh])</p> <p>AND</p> <p>(student* OR "bachelor" OR "higher education*" OR "Students, Public Health"[Mesh] OR "Students, Health Occupations"[Mesh] OR "Students, Nursing"[Mesh] OR "Students"[Mesh] OR "Education, Nursing, Baccalaureate"[Mesh])</p>	<p>Vuoden 2000 jälkeen julkaistut englannin- ja suomenkieliset tutkimukset</p> <p>10/2024 120 tulosta</p>
CINAHL	<p>(TI "Career plan*" OR TI "career management" OR TI "career development" OR TI "career pathway*" OR TI "career adjustment" OR TI "career advancement" OR TI "career progression" OR TI "career educat*" OR TI "career support*" OR TI "career training" OR TI "career counsel*" OR MH "Career Planning and Development")</p> <p>AND</p> <p>("nurs*" OR "registered nurs*" OR "midwife*" OR "paramedic*" OR "public health nurs*" OR "healthcare" OR "health care" OR "health occupation*" OR MH "Nurses+" OR MH "Registered Nurses" OR MH "Midwives+" OR MH "Paramedics" OR MH "Public Health Nurses" OR MH "Health Education+" OR MH "Health Occupations+" OR MH "Students, Nursing+" OR MH "Education, Nursing, Baccalaureate+" OR MH "Education, Emergency Medical Services" OR MM "Students, Health Occupations" OR MH "Students, Midwifery" OR MH "Students, Nurse Midwifery")</p> <p>AND</p> <p>(student* OR "bachelor" OR "higher education*" OR MH "Students" OR MH "Students, Nursing+" OR MH "Education, Nursing, Baccalaureate+" OR MH "Education, Emergency Medical Services" OR MM "Students, Health Occupations" OR MH "Students, Midwifery" OR MH "Students, Nurse Midwifery")</p>	<p>Vuoden 2000 jälkeen julkaistut, englannin- ja suomenkieliset vertaisarvioidut tutkimukset</p> <p>10/2024 2849 tulosta</p>

Tietokanta	Hakulauseke	Rajaukset ja hakutulokset
ERIC	<p>(TI "Career plan*" OR TI "career management" OR TI "career development" OR TI "career pathway*" OR TI "career adjustment" OR TI "career advancement" OR TI "career progression" OR TI "career educat*" OR TI "career support*" OR TI "career training" OR TI "career counsel*" OR DE "Career Planning" OR DE "Career Pathways" OR DE "Career Education"))</p> <p>AND</p> <p>("nurs*" OR "registered nurs*" OR "midwife*" OR "paramedic*" OR "public health nurs*" OR "healthcare" OR "health care" OR "health occupation*" OR DE "Nurses" OR DE "Allied Health Personnel" OR DE "Health Education" OR DE "Health Occupations" OR DE "Allied Health Occupations" OR DE "Nursing Students")</p> <p>AND</p> <p>(student* OR "bachelor" OR "higher education*" OR DE "Nursing Students" OR DE "Students" OR DE "Bachelors Degrees" OR DE "Higher Education")</p>	<p>Vuoden 2000 jälkeen julkaistut, englannin- ja suomenkieliset vertaisarvioidut tutkimukset</p> <p>10/2024 42 tulosta</p>
Scopus	<p>(TI "Career plan*" OR TI "career management" OR TI "career development" OR TI "career pathway*" OR TI "career adjustment" OR TI "career advancement" OR TI "career progression" OR TI "career educat*" OR TI "career support*" OR TI "career training" OR TI "career counsel*")</p> <p>AND</p> <p>("nurs*" OR "registered nurs*" OR "midwife*" OR "paramedic*" OR "public health nurs*" OR "healthcare" OR "health care" OR "health occupation*")</p> <p>AND</p> <p>(student* OR "bachelor" OR "higher education*")</p>	<p>Vuoden 2000 jälkeen julkaistut tutkimukset</p> <p>10/2024 116 tulosta</p> <p>Uraan kohdistuvat hakusanat otsikkohaussa, muissa otsikko, tiivistelmä ja asiasanat</p>
PsycINFO	<p>(TI "Career plan*" OR TI "career management" OR TI "career development" OR TI "career pathway*" OR TI "career adjustment" OR TI "career advancement" OR TI "career progression" OR TI "career educat*" OR TI "career support*" OR TI "career training" OR TI "career counsel*" OR DE "Career Development" OR DE "Career Education")</p> <p>AND</p> <p>("nurs*" OR "registered nurs*" OR "midwife*" OR "paramedic*" OR "public health nurs*" OR "healthcare" OR "health care" OR "health occupation*" OR DE "Nurses" OR DE "Midwifery" OR DE "Paramedics" OR DE "Health Education" OR DE "Nursing Students")</p> <p>AND</p> <p>(student* OR "bachelor" OR "higher education*" OR DE "Nursing Students" OR DE "Students" OR DE "Higher Education")</p>	<p>Vuoden 2000 jälkeen julkaistut, englannin- ja suomenkieliset vertaisarvioidut tutkimukset</p> <p>10/2024 haussa 185 tulosta</p>

Liite 2. Katsaukseen valitut tutkimukset

Taulukko 5. Katsaukseen valitut tutkimukset

Tutkimuksen tekijät, tutkimuspaikka ja -vuosi	Tutkimuksen tavoite	Aineistonkeruu	Keskeiset tulokset	Laadunarvioinnin mittari
Abou Hashish & Bajbeir Saudi-Arabia 2022	Selvittää, miten johtamiseen liittyvä harjoittelu ja simulaatio vaikuttavat sairaanhoitajaopiskelijoiden osaamiseen urasuunnittelusta, uravalintaan sekä minäpystyvyyteen. Lisäksi selvitettiin opiskelijoiden mielipiteitä harjoittelusta.	Mixed method -tutkimus, joka toteutettiin kvasikokeellisella ennen-jälkeen-kyselyllä, jossa oli mukana avoimia kysymyksiä, n=80	Opiskelijoiden urasuunnitteluun liittyvä osaaminen ja minäpystyvyys nousivat tilastollisesti merkittävästi.	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus) Laadullisten tutkimusten laadunarviokriteerit
Anyango, Adama, Brown & Ngune 2024 Australia	(1) Määrittää viimeisen vuoden sh-opiskelijoiden uratoiveet ja pitkän tähtäimen urasuunnitelmat (2) Tutkia, mitkä tekijät vaikuttavat opiskelijoiden erikoistumisvalintoihin viimeisen vuoden klinisten harjoitteluiden jälkeen (3) Ymmärtää, miten viimeisen vuoden klinisiä harjoitteluita voidaan hyödyntää opiskelijoiden uraintressien kehittämisessä	Määrällinen tutkimus, joka toteutettiin poikkileikkauskyselynä, n=222	53 prosentilla oli epävarmuutta uravalintojen teon suhteen. Opiskelijoiden urapäätöksiin vaikuttaa harjoitteluympäristö, koulutukselliset tekijät ja yksilölliset tekijät.	Poikkileikkaustutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus)
Çingöl & Karakas 2023 Turkki	Määrittää hoitotyön johtamisen kurssin vaikutusta sairaanhoidon opiskelijoiden ajankäytön hallintaan ja urasuunnitteluasenteisiin	Määrällinen tutkimus, joka toteutettiin ennen-jälkeen-kyselynä, n=133	Tilastollisesti merkittävä muutos urasuunnitteluun liittyvissä muuttujissa. Uramarkkinaosaamisessa ei tilastollisesti merkittävää muutosta.	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus)
Hashish 2019 Egypti	(1) Tutkia uratietoiskurssin vaikutusta sh-opiskelijoiden ura- ja osaamiskehitykseen liittyvään minäpystyvyyteen ja urasteisiin (2)	Määrällinen tutkimus, joka toteutettiin kvasikokeellisella ennen-jälkeen-kyselyllä, n=245	Kurssilla oli merkittävä vaikutus tutkittaviin urasuunnitteluun liittyviin muuttujiin.	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus)

Tutkimuksen tekijät, tutkimuspaikka ja -vuosi	Tutkimuksen tavoite	Aineistonkeruu	Keskeiset tulokset	Laadunarvioinnin mittari
	Määrittää uraosaamiskehitykseen liittyvän minäpystyvyyden ja uraesteiden välinen suhde			
Kim & Kim 2023 Etelä-Korea	Tutkia metaversumissa järjestettävän uramentoroinnin vaikutusta sairaanhoitajaopiskelijoihin sekä kartoittaa mentorien ja mentoroitavien kokemuksia.	Mixed method -tutkimus, jonka määrällinen osuus koostui kvasikokeellisesta ennen-jälkeen-kyselystä, n=43 opiskelijaa (n=8 mentoria) Laadullinen osuus koostui fokusryhmähaastatteluista, n=12 opiskelijaa (n=7 mentoria)	Opiskelijoiden urapäätöksien tekoon liittyvä minäpystyvyys lisääntyi tilastollisesti vaikuttavasti	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus) Laadullisten tutkimusten laadunarviokriteerit (Hotus)
Kim & Shin 2020 Etelä-Korea	Tutkia itsereflektiota painottavan urakurssin vaikutuksia sekä sitä, mikä voisi parantaa itsereflektiota parantavaa urakurssia.	Mixed method -tutkimus, jonka määrällinen osuus koostui kvasikokeellisesta ennen-jälkeen-asetelmasta sisältäen kontrolliryhmän, n=90 Laadullinen osuus koostui fokusryhmähaastatteluista, n=24	Itselfereflektiota painottava urakurssi oli tavallista kurssia vaikuttavampi.	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus) Laadullisten tutkimusten laadunarviokriteerit (Hotus)
McCall, Wray, & McKenna 2007 Australia	Selvittää kliinisten harjoitteluiden vaikutusta kättilöopiskelijoiden ura-aikeisiin	Laadullinen tutkimus, joka toteutettiin fokusryhmä- (n=10) sekä yksilöhaastatteluilla (n=1)	Kliiniset harjoittelut mahdollistivat kättilötyön todellisuuden näkemisen ja vaikutti opiskelijoiden tulevaisuudensuunnitelmiin	Laadullisten tutkimusten laadunarviokriteerit (Hotus)
McKenna, McCall & Wray 2010 Australia	Selvittää, miten opiskelijoiden kliiniset harjoittelut vaikuttavat heidän urasuunnitteluunsa.	Laadullinen tutkimus Fokusryhmähaastattelut, n=3 Yksilöhaastattelut, n=10	Kliiniset harjoittelut auttoivat opiskelijoita reflektoimaan uravalintojaan ja tekemään tietoisia päätöksiä. He pääsivät kokeilemaan aloja,	Kvantitatiivinen laadunarviointikriteeristö (Hotus)

Tutkimuksen tekijät, tutkimuspaikka ja -vuosi	Tutkimuksen tavoite	Aineistonkeruu	Keskeiset tulokset	Laadunarvioinnin mittari
			joita eivät olleet ennen harkinneet.	
Pan, Ho, Liu, Huang, Zhang, Zeng, Lam, Liu, Lin, Xu, Mao, Wang & Ling 2024 Kiina	Hoitajan navigointiohjelman kehittäminen ja sen vaikutuksen arvioiminen sairaanhoidon opiskelijoiden ammatilliseen identiteettiin sekä urasuunnitteluun.	Määrällinen tutkimus, joka toteutettiin kvasikokeellisena ennen-jälkeen-kyselynä. Tutkimuksessa koe- ja kontrolliryhmä, n=122	Ammatillisen identiteetin ja urasuunnittelun pisteet koeryhmällä nousi tilastollisesti merkittävästi	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus)
Park 2015 Etelä-Korea	Tutkia urakurssin vaikutusta sairaanhoidon opiskelijoiden uraesteisiin, uraetsintään liittyvään minäpystyvyyteen ja uravalmistelukäytökseen sekä kartoittaa uraetsintään liittyvän minäpystyvyyden ja urasuunnittelukäytöksen eroja.	Määrällinen tutkimus, joka toteutettiin kvasikokeellisena ennen-jälkeen-tutkimuksena, n=154	Opiskelijoiden näkemykset uraesteistä laskivat ja uravalmistelukäytös sekä uraetsintään liittyvä minäpystyvyys nousivat	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus)
Rungnoi, Areesophonpichet, Methakunavudhi & Halloran 2011 Thaimaa	Kehittää sairaanhoidon opiskelijoille ohjelma itsensä kehittämiseen ja ammatillisen elämän suunnitteluun	Kaksivaiheinen mixed method -tutkimus, ensimmäisessä vaiheessa tutkittavat sairaanhoitajia, toisessa vaiheessa sairaanhoidon opiskelijoita Vaihe I: Kysely, n=340 Yksilöhaastattelu, n=15 Vaihe II: kvasikokeellinen pre-test- post-test asetelma, n= 45	Ohjelma paransi opiskelijoiden ammatillisen elämän suunnitteluun ja itsensä kehittämiseen liittyviä taitoja	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus) Tutkimuksen laatua ei arvioitu laadulliselta osuudelta, sillä sitä ei käsitelty katsauksessa.

Tutkimuksen tekijät, tutkimuspaikka ja -vuosi	Tutkimuksen tavoite	Aineistonkeruu	Keskeiset tulokset	Laadunarvioinnin mittari
Waddell, Spalding, Canizares, Navarro, Connell, Jancar, Stinson & Victor 2015A Kanada	Analysoida urasuunnittelu- ja kehitysohjelman sisältämän opetussuunnitelman vaikutuksia uraresilienssiin ja opintojen suorittamiseen verrattuna tavalliseen opetussuunnitelmaan.	RCT-tutkimus, jonka määrällinen osuus koostui ennen-jälkeen-kyselystä, n=72 Laadullinen osuus toteutettiin fokusryhmähaastatteluina, n= 18 ja yksilöhaastatteluina n=42	Koeryhmällä oli korkeampi uraresilienssi kuin kontrolliryhmällä.	Satunnaistettujen kontrolloitujen tutkimusten (RCT) laadunarviointikriteerit (Hotus)
Waddell, Spalding, Navarro, Jancar & Canizares 2015B Kanada	Tutkia vaikuttavatko tutkimuksen ensimmäisessä osassa todetut muutokset uraresilienssiin vielä 12kk valmistumisen jälkeen.	Edellisen RCT -tutkimuksen toinen osa, joka toteutettiin laadullisina fokusryhmä, sekä yksilöhaastatteluina, n=9	Interventiolla on edelleen positiivinen vaikutus tutkittavien uraresilienssiin.	Satunnaistettujen kontrolloitujen tutkimusten (RCT) laadunarviointikriteerit (Hotus)
Wareing, Taylor, Wilson & Sharples 2017 Englanti	Selvittää harjoittelupaikkojen vaikutusta viimeisen vuoden opiskelijoiden urapäätöksiin.	Mixed method -menetelmä, jonka poikkileikkauskyselyssä sekä määrällisiä että laadullisia kysymyksiä, n=35	Opiskelijat kiinnostuivat aloista, joissa he saivat tukea ohjaajiltaan sekä koko tiimiltä. He eivät halunneet aloille, jossa heitä ei tuettu kunnolla.	Poikkileikkaustutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus) Laadullisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus)
Xie, Yang, Cai, Mo, Shen, Li, Zhou & Li 2023 Kiina	Tutkia ryhmäohjauksen vaikutusta miessairaanhoidajaopiskelijoiden urasuunnitteluun ja urakypsyyteen.	Määrällinen tutkimus, joka toteutettiin kvasikokeellisena ennen-jälkeen-kyselynä. Koe- ja kontrolliryhmä, n=60	Urasuunnitteluun ja urakypsyyteen liittyvät pisteet olivat koeryhmällä tilastollisesti merkittävästi korkeammat kuin kontrolliryhmällä.	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus)
Yilmaz, Ilce, Can Cicek, Yuzden & Yigit 2016 Turkki	Tutkia urasuunnittelutapahtuman vaikutusta sairaanhoidon opiskelijoiden käsitykseen hoitotyön ammatista ja heidän urasuunnitteluunsa.	Määrällinen tutkimus, joka toteutettiin kvasikokeellisena ennen-jälkeen-kyselynä, n=129	Sairaanhoidajien käsitys hoitotyöstä ammattina nousi tilastollisesti merkittävästi, tilaisuus vaikutti heidän urasuunnitelmiinsa.	Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit (Hotus)

Taulukko 7. Kvasikokeellisten tutkimusten laadunarviointikriteerit perustuen Hoitotieteen tutkimussäätiön suomentamiin, JBI:n arviointikriteereihin (Hotus)

Kyllä (K), Ei (E), Epäselvä (?), Ei sovellettavissa (NA)

Laadunarviointikriteerit	Abou Hashish 2019	Cingöl & Karakas 2023	Pan ym. 2024	Park 2015	Rungnoei ym. 2011	Xie ym. 2023	Yilmaz ym. 2016	Abou Hashish & Bajbeir 2022	Kim & Kim 2023	Kim & Shin 2020
1. Ilmaistiinko tutkimuksessa selvästi mikä on syy ja mikä seuraus (ei ole epäselvyyttä siitä, kumpi muuttuja esiintyi ajallisesti ensin)?	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
2. Onko vertailussa mukana olleet ryhmät samankaltaisia tutkittavien osalta?	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
3. Onko vertailussa mukana olevien tutkittavien hoito yhdenmukainen muilta osin kuin altistumisen tai intervention osalta?	K	K	E	K	K	K	K	K	K	K
4. Onko tutkimuksessa kontrolliryhmä?	E	E	K	E	E	K	E	E	E	K
5. Mitattiinko tuloksia ennen interventiota /altistumista ja sen jälkeen?	K	K	K	K	K	E	K	K	K	K
6. Pysyivätkö tutkittavat mukana tutkimuksessa seurannan aikana, ja elleivät pysyneet, niin kuvattiinko ja analysoitiinko seurannan aikana ilmenneet ryhmien väliset erot asianmukaisesti?	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
7. Mitattiinko tulokset samalla tavalla kaikissa vertailuissa?	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
8. Mitattiinko tulokset luotettavasti?	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K
9. Käytettiinkö soveltuvia tilastollisia menetelmiä?	K	K	K	?	K	K	?	?	K	K

Taulukko 8. Satunnaistettujen kontrolloitujen tutkimusten (RCT) laadunarviointikriteerit perustuen Hoitotieteen tutkimussäätiön suomentamiin, JBI:n arviointikriteereihin (Hotus)

Kyllä (K), Ei (E), Epäselvä (?), Ei sovellettavissa (NA)

Laadunarviointikriteerit	Waddell ym. 2015A	Waddell ym. 2015B
1. Onko osallistujien ryhmiin jakaminen satunnaistettu?	K	K
2. Ovatko tutkittavien ryhmiin jako salattu ryhmiin jakoa toteuttaneilta?	?	?
3. Ovatko koe- ja kontrolliryhmät samankaltaisia tutkimuksen alussa?	K	K
4. Ovatko tutkittavat sokkoutettu tutkimuksen ryhmäjäoista?	E	E
5. Ovatko intervention toteuttajat sokkoutettu tutkittavien ryhmäjäoista?	E	E
6. Ovatko tulostuottajien mittajat sokkoutettu tutkittavien ryhmäjäoista?	E	E
7. Kohdeltiinko ryhmiä yhdenmukaisesti lukuun ottamatta tutkimuksen kohteena olevaa interventiota?	K	K
8. Pysyivätkö tutkittavat mukana tutkimuksessa seurannan aikana, ja elleivät pysyneet, kuvattiinko ja analysoitiinko seurannan aikana ilmenneet ryhmien väliset erot asianmukaisesti?	E	E
9. Tehtiinkö lähtöryhmien mukainen (hoitoaieanalyysi eli 'intention-to-treat') analyysi?	E	E
10. Mitattiinko muuttujat samalla tavalla kaikissa ryhmissä?	K	NA
11. Mitattiinko muuttujat luotettavasti?	?	NA
12. Käytettiinkö soveltuvia tilastollisia menetelmiä?	?	NA
13. Onko koeasetelma tutkittavan aihealueen näkökulmasta asianmukainen, ja huomioitiinko mahdolliset poikkeavuudet perinteisestä RCT-asetelmasta tutkimuksen toteutuksessa ja analyysissä?	K	K

Taulukko 9. Poikkileikkaustutkimusten laadunarviointikriteerit perustuen Hoitotieteen tutkimussäätiön suomentamiin, JBI:n arviointikriteereihin (Hotus)

Kyllä (K), Ei (E), Epäselvä (?), Ei sovellettavissa (NA)

Laadunarviointikriteerit	Anyango ym. 2024	Wareing ym. 2017
1. Onko otoksen mukaanotto- ja poissulkukriteerit määritelty selvästi?	E	E
2. Onko kohderyhmä ja tutkimusolosuhteet kuvattu riittävän tarkasti?	K	K
3. Mitattiinko altistus pätevästi ja luotettavasti?	K	K
4. Käytettiin objektiivisiä, standardoituja kriteereitä osallistujien valintakriteerinä toimineen tilan/tilanteen mittaamiseen?	K	K
5. Onko sekoittavat tekijät tunnistettu?	K	E
6. Mainitaanko menetelmät, joita käytettiin sekoittavien tekijöiden huomioimisessa?	E	E
7. Onko tulosmuuttujat mitattu pätevästi ja luotettavasti?	K	E
8. Käytettiinkö soveltuvia tilastollisia menetelmiä?	K	K